

Novice iz Moravške doline

2 / 2020

GLASILO OBČINE MORAVČE / MAREC 2020 / ŠTEVILKA 2 / LETNIK XXI

23. marec je rojstni dan barona Jurija Vege in praznik občine Moravče

V petek, 20. marca bo ob 18.30 pred občinsko stavbo odkritje spominskega obeležja Juriju Vegi. Ob 19.00 bo v Kulturnem domu svečana akademija. Skupna prireditev občine Moravče in občine Dol pri Ljubljani v Vegovi rojstni Zagorici bo 28. marca ob 11.00. Vabljeni!

»Gori zapuščeno poslopje!«

/ str. 13

K sreči je bil klic h gašenju le del društvene vaje PGD Peče, ki so jo v društvu ocenili kot uspešno.

Godba Moravče - nosilec nesnovne kulturne dediščine

/ str. 20

V Sloveniji je več kot sto nepoklicnih godb. Med najstarejše sodi Pihalna godba Moravče, ki je bila ustanovljena leta 1924.

Iztok Urbanija

Pletarstvo
na Moravškem

Franc Brate

Pavla Lebar

Jože Kovič

MAREC
Petek**13****Revija odraslih pevskih zborov****KD Tine Kos Moravče**

KD Groblje, 19.00

MAREC
Petek**20****Odkritje spominskega obeležja Juriju Vegi**Park pred občinsko stavbo,
18.30**Akademija ob občinskem prazniku****Občina Moravče**

Kulturni dom Moravče, 19.00

MAREC
Sobota**21****Marijanov pohod po Vegovi poti****Planinsko društvo Moravče**MAREC
Nedelja**22****16. pohod želja na Pivkelj turn****DK Dešen - DŠN**

Planinski dom, 13.00

MAREC
Sreda**25****Maša in kulturni program ob materinskem dnevu****Župnija Moravče****in KID Limbar**

Cerkev Sv. Martina, 18.00

MAREC
Sobota**28****Skupna prireditev ob občinskih praznikih občin Moravče in Dol pri Ljubljani****Občina Moravče, občina Dol pri Ljubljani in KD Tine Kos Moravče****Občina Moravče, občina Dol pri Ljubljani in KD Tine Kos Moravče****Zagorica, pred rojstno hišo****Jurija Vege, 11.00**MAREC
Sreda**29****32. pohod po nagelj na Limbarsko Goro****DK Limbarska Gora**

Sveta maša, 9.00

Kulturni program, 11.00

APRIL

Petek do sobota

3-5**Velikonočna prodajna razstava****Društvo Rokodelcev -****Rokodelski center Moravče**

Sejna soba nad knjižnico

(več na strani 45)

APRIL

Sobota

18**Zbiranje starega papirja****Skavti**

Tekom celega dne

APRIL

Sreda

22**Pravljična ura Začarajmo slikanico****Vodi pisateljica****Nina Mav Hrovat****KID Limbar**

Knjižnica Daneta Zajca,

Moravče, 17.30

APRIL

Petek

24**Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev****Čebelarstvo Moravče****v sodelovanju s Čebelarstvo zvezo Slovenije**

Čebelarški dom, Zalog 25a,

Moravče, 9.30 - 12.30

APRIL

Sreda

25**Prireditev ob dnevu upora proti okupatorju in v spomin padlim partizanom na tem mestu****ZB za vrednote NOB Moravče**

Spomenik NOB nad Češnjicami,

16.00

MAJ
Petek**1****Prvomajsko srečanje v Tuštanju:****10.30 Pihalna godba****Moravče in Moravške Lilije****11.00 Živ-Žav z Alenko****Kolman (celodnevna****animacija za otroke)****13.00 Ansambel Petra****Finka in začetek povorke****Oldtimerjev****20.30 Mambo kings****Društvo krajanov Spodnjega****in Zgornjega Tuštanja**

Spodnji Tuštanj (Cegunca),

od 10.30 dalje

MAJ

Petek

1**Tradicionalni pohod po Moravški planinski poti****Planinsko društvo Moravče****Zbor pred Planinskim domom**

na Uštah - Žerenku, 4.00

MAJ

Sreda

6**Pogovorni večer in predstavitev knjige Slovenski razkol****(gost dr. Jože Možina)****KID Limbar**

Kulturni dom Moravče, 20.00

MAJ

Nedelja

24**Zaključek tečaja pletenja košar; do 15. ure delavnice za obiskovalce, nato uradni del****(več na strani 43)****Društvo krajanov Spodnjega****in Zgornjega Tuštanja**

Spodnji Tuštanj (Cegunca),

10.00 - 17.00

MAJ

Ponedeljek

25**Pohod na Sv. Mohor, nato dan mladosti pri Lovski koči****Društvo upokojencev****Moravče**

Pohod, 12.00

Praznovanje, 14.00

Novice iz Moravške dolineMAREC 2020
ŠTEVILKA 2
LETNIK XXI

Novice iz Moravške doline je informativno glasilo občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. ISSN 2536-4057. Izhaja predvidoma desetkrat letno in ga prejemo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Sedež in naslov uredništva
Občina Moravče
Vegova ulica 9
1251 Moravče

01 724 71 40

E-poštni naslov
moravske.novice@moravce.si

Odgovorna urednica
mag. Tatjana Čop

Uredniški odbor
Eva Babnik
Bernarda Mal
dr. Franci Malin
mag. Matjaž Marolt
Anja Ravnikar

Likovni urednik in oblikovanje
mag. Blaž Slapar

Lektoriranje
Bernarda Mal

Naslovnica
Iztok Urbanija,
Tustanjska košara
z irokeškimi očmi

Franc Brate,
Ptičnica

Pavla Lebar,
Kmečki koš

Jože Kovič,
Trebušaste košare

Tisk
Tiskarna Januš d.o.o.

Naklada
1800 izvodov

Rokovnik izhajanj, navodila za pisce prispevkov in cenik oglasnega prostora so objavljeni na spletni strani www.moravce.si.

Naslednja številka izide 23. aprila. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov moravske.novice@moravce.si. Rok za oddajo je 6. april.

Pisci sami jamčijo za verodostojnost vsebine objav ter za avtorstvo besedil in slikovnega gradiva.

Novice iz Moravške doline so vpisane v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374.

Moravče so najlepše

Drage Moravčanke, spoštovani Moravčani.

DR. MILAN BALAŽIČ
župan občine Moravče

Letošnje leto na Občini predstavljamo v še višjo prestavo. Dovolite mi, da na kratko poročam o našem delu, seveda le o pomembnejših dosežkih. Sredi januarja smo se na sestanku Partnerstva za razvoj in nato še Strateškega sveta odločili, da v naslednjih mesecih začnemo z javno razpravo o strategiji razvoja naše občine. Po opravljeni razpravi bomo na Občinskem svetu sprejeli dokument o strateških razvojnih usmeritvah Moravske doline, saj moramo vedeti, kaj bomo razvijali, česa ne maramo in kaj bomo zapustili našim otrokom. Že prvič so se kresale dobre ideje, od turizma do skrbi za starejše občane; še več jih pričakujem v nadaljevanju.

Predzadnji dan januarja se je na moje povabilo odzval Tone Cezar, direktor Direktorata za vode na območju osrednje Slovenije. Predstavili smo mu projekt in vse ukrepe, potrebne za gradnjo brvi za pešce ob mostu čez Drtijiščico pri Zalogu. Dogovorili smo se za učinkovito sodelovanje, da čim prej pridobimo vsa soglasja in z gradnjo, ki je zaradi sprehodov otroki iz vrtca in sprehajalne poti ob Drtijiščici nujna. Istega dne sem se sestal s kmeti. Posredovali so veliko uporabnih pobud, ki jih bomo uresničili, denimo: o sprostivni pogojev za gradnjo nezahtevnih objektov, o nasvetih, ki bi zmanjšali davke in povečali olajšave, o komasaciji, skupnem nastopu na trgu in cepljenju proti klopnemu meningoencefalitisu.

Gremo na zeleno

Začetek februarja sem v Ljubljani pomagal na pot naša Ljudski iniciativi Moravče (LIM), ki se je odločila, da postane vseslovenska stranka z imenom Zelena dežela (Za.Da). Razlog za to je preprost: v Sloveniji imamo številna lokalna zelena gibanja, a ta nimajo dovolj moči za vplivanje na državno politiko, vlado in zakonodajo. To se je pokazalo tudi v našem primeru. Naš skupni boj v Moravčah je lani postal slovenski simbol uspešnega ekološkega odpora proti uničevanju narave in zdravja ljudi. LIM je skupaj z Občino Moravče prvič v zgodovini samostojne Slovenije dosegla prepoved odlaganja nevarnih in strupenih industrijskih odpadkov. Vendar ta etapna zmaga ni dovolj: prepoved je začasna, sanacija degradiranih območij se ni začela, zakopani sodi nam še vedno pretijo. Resna parlamentarna zelena stranka bodo končno preprečila okoljski kriminal in poskrbela za odpravo posledic, ki jih za seboj pušča umazani kapital.

Z župnikom Kancijanom Čižmanom smo 5. februarja pregledali poslovilni prostor ob pokopališču in se dogovorili za njegovo obnovo ter za izgradnjo nadstreška. Projekt je že stekel, tako da ga bomo v letošnjem letu zaključili. Prav tako smo obiskali delovišče ceste na Hribce, kjer bomo v pomladnih mesecih pred cerkvijo Žalostne matere božje uredili plato za manjše parkirišče in klopce v senci starih lip.

Istega dne se je prvič sestalo novo posvetovalno telo župana – Koordinacijski svet, ki ima nalogo, da bdi nad širšo varnostjo naših občank in občanov. V tem svetu sodelujejo najvišji predstavniki občinskih zaščitnih struktur: civilne zaščite, gasilcev, lovcev, skavtov in radioamaterjev. Dogovorili smo se, da mora ob največjih prireditvah (Pohod po nagelj na Limbarsko goro, 1. maj na Cegunci, letošnje svetovno prvenstvo v košnji ipd.) Občina bolje poskrbeti za prometno in siceršnje varnost naših občank, občanov in gostov.

Močnejši glas naših občank in občanov

Večer pred Prešernovim dnevom smo bili priča proslavi ob kulturnem prazniku, ki so jo pripravili Vrhpoljčani. Naslednji dan je sledil še kulturni večer s posthumno predstavitvijo knjige **»Poezije herezije«** mladega pesnika Jana Simončiča, ki je pel Moravški dolini tako, kot je to nekoč Dane Zajc.

V nedeljo, 9. februarja, smo v Kulturnem domu soorganizirali mednarodni simpozij z naslovom **»Rakov povratnik – diagnoza rak v boju proti kapitalu in okoljskemu onesnaževanju«**, ki je bil deležen pohval iz vse Slovenije. Dan kasneje, 10. februarja, je v občini Moravče na polno začel delovati projekt Prostofer, ki je namenjen brezplačnemu prevozu starejših občanov – do zdravniške oskrbe, javnih ustanov, trgovinskih centrov itn. Da ta prevoz uporabite, je dovolj poklicati brezplačno številko 080 10 10.

13. februarja smo se prvič zbrali še v enem novem posvetovalnem telesu župana, ki smo ga imenovali Zbor vasi. Z njim krepimo našo lokalno samoupravo in demokratični vpliv naših občank in občanov na odločanje. Novoimenovani vaški starešine iz 41 krajev občine Moravče so se v velikem številu udeležili ustanovnega sestanka, na katerem smo razpravljali o projektu gradnje novega optičnega omrežja. S prijavami za hišne priključke na podjetje Rune Enia d.o.o. (naročanje@eurocon.si, 01 292 72 30) bo treba najbolj pohiteti v tistih naših vaseh, ki spadajo pod optično vozlišče Litija (S-20). V nadaljevanju bomo organizirali še zборе občanov – najprej seveda za vasi optičnega vozlišča Litija, zatem pa še

za obe ostali optični vozlišči: Zagorje (S-21, vzhodni del občine Moravče) in Mengeš (S-15, zahodni del občine Moravče). Pogovorite se tudi z vašim vaškim starešino (člane Zbora vasi bomo objavili prihodnji mesec), lahko pa se obrnete tudi na člana Strateškega sveta Andreja Šterna, ki bo s strani Občine Moravče nadzoroval gradnjo optičnega omrežja.

In vendar se premika

Lahko mi verjamete, da smo tudi v zadnjem obdobju največ truda vložili v priprave na gradnjo Doma za starejše občane. Kot sem vam že povedal, smo se z Ministrstvom za delo, ki podeljuje koncesije, pred kratkim dogovorili, da bo razpis za novega koncesionarja objavljen do konca februarja. Žal smo ostali brez vlade. Ker vlada nima več polnih pooblastil, na prošnjo Ministrstva za delo zdaj vladna pravna služba preverja, ali razpis za novega koncesionarja sodi med tekoče zadeve, ki jih lahko vlada v odstopu opravlja, ali ne. To nam znova jemlje dragoceni čas, kajti Občina je že pred letom opravila svojo domačo nalogo in pripravila vse potrebno za gradnjo. Kakorkoli že, pritisk na državo bomo stopnjevali, dokler razpisa ne bodo objavili.

S predstavnikom podjetja E-tv, ki prevzema tudi ATV Litijo, smo se 20. februarja dogovorili za sodelovanje. Tako bomo dobili najsodobnejši lokalni TV program, kjer se bodo novice iz Moravske doline od letošnjega začetka poletja naprej znova pojavile na vaših TV ekranih. Moravska TV (MTV) bo tako postala del nove televizije osrednjeslovenske regije.

Pred nami je občinski praznik, rojstni dan Jurija Vege. Ob tem svečanem dogodku bomo pred začetkom slavnostne akademije, na kateri bodo podeljena letošnja najvišja občinska priznanja, pred zgradbo občine odkrili spominsko obeležje Vegi, ki bo hkrati začetna točka spominske Vegove poti do njegove rojstne hiše v Zagorici. Doslej smo Vego bolj slavili kot inženirja, vojaka, učitelja in izumitelja, tokrat pa bomo poleg matematike izpostavili še njegov izjemen prispevek k razvoju astronomije, za kar si je Vega zaslužil svetovno čast, da največjih kraterjev na Luni nosi njegovo ime.

Ob občinskem prazniku

Za konec še nekaj misli ob občinskem prazniku. Občanke in občani občine Moravče smo skupnost, ki vse bolj sama odloča o svojih zadevah in razvoju. Sami vemo mnogo bolje kot država, kaj potrebujemo. O Moravčah naj v prihodnje še bolj odločajo Moravčani. Zato širimo lokalno samoupravo, najprej z zborom vaških skupnosti. V zadnjem letu smo se prebudili iz spanja in postali samozavestni. Najbrž ni Moravčana, ki bi osebno poznal vse

"ZDAJ, KO SMO PREPREČILI NADALJNI DOVOZ NEVARNIH IN STRUPENIH INDUSTRIJSKIH ODPADKOV, IMAMO VSE MOŽNOSTI ZA RAZVOJ DOLINI PRIJAZNEGA TURIZMA."

prebivalce naše občine. Pa vendar vsak od nas v mislih nosi predstavo o povezanosti v naši skupnosti.

Bistvo moravskega ljudstva je v tem, da imamo vsi posamezniki veliko skupnega – začeni s prelepo dolino in hribi, kjer živimo, kulturnimi znamenitostmi, zgodovino, tradicionalnimi družabnimi dogodki itd. – pa tudi, da smo kar nekaj tistega, kar nas dela različne, sprejeli. Ljubezen do Moravskega nam budijo moravska poezija, proza, glasba, likovna umetnost, pa tudi naša tradicionalno izvrstna hrana in pijača. Ponos nam ob velikem številu prireditev vzpodbujajo naša neuradna himna »Tam je Moravska dolina«, naš grb z gradom in lilijo ter modro-belo-modra zastava.

Moravčani smo!

Moravčani smo vsi, tudi tisti, ki so se pred kratkim priselili v našo občino. Hkrati smo ohranili – in ga za naše zanamce tudi moramo v prihodnje še toliko bolj – naš moravški gorenjski dialekt, »moravščino«, ki predstavlja bogastvo naše kulturne dediščine. Mi vsi skupaj smo potomci slavne moravske zgodovine in s svojim odličnim delovanjem bomo postali vredni velikih imen Jurija Vege, Frana Detele, Friderika Barage, Franca Ksaverja Pirca, Daneta Zajca, Primoža Peterke, dr. Josipa Mala, Tineta Kosa. In mi smo predhodniki novih rodov, ki jim moramo zapustiti lepo, urejeno in čisto Moravško dolino: ta je last naših vnukinj in vnukov.

Imamo Moravče, idejo dobre skupnosti, ki skrbi za svoje člane. Zdaj, ko smo preprečili nadaljnji dovoz nevarnih in strupenih industrijskih odpadkov, imamo vse možnosti za razvoj dolini prijaznega turizma, ki lahko odpre marsikatero delovno mesto. Termit bo moral sam sanirati gnojne rane na telesu naše matere – doline.

V nasprotju s tem bomo spodbujali nastanek čistega moravskega podjetništva in ustvarjanja novih delovnih mest. Sprostite svojo podjetnost, zagnanost in vztrajnost. Le tako bomo najbolje delali in mislili »po moravško« za nazaj kot izročilo, za naprej kot kulturni in politični projekt zdajšnjih in prihodnjih generacij, kot projekt dobrega in prijaznega življenja. Povedano drugače, potem bomo gromko in iz srca lahko zapeli tisto vižo ansambla Svetlin: **»Sred' pravljicne doline, pod Limbarsko goro ... Moravče so najlepše, ostalo bo tako«.**

Največje bogastvo je mir v srcu

BESEDILO: KANCIJAN ČIŽMAN, župnik

Vstopili smo v mesec, ki je po izročilu že zelo blizu pomladi. Dan se je podaljšal in sonce ima že več moči. No, če smo že skoraj na pragu koledarske pomladi, pa ne moremo mimo ugotovitve, da prave zime letos ni bilo. Za nekatere je bilo to olajšanje, saj smo se izognili mnogim težavam in nevšečnostim. Obenem smo še privarčevali pri kurjavi, kar tudi ni slabo. Za druge je bilo to večje ali manjše razočaranje. Najbolj zavzeti smučarji ste se morali zelo potruditi, da ste užili vsaj nekaj smučarskih utrinkov.

Izobilje ni sopomenka za srečo

Vse se spreminja: vreme, klima, svet ... Vse se vrti naprej in mi tudi. Na žalost pa se ne vrti vse v pravi in optimalni smeri. Če imamo vsega v izobilju, še ne pomeni, da smo bolj srečni in izpolnjeni. Če si življenje v marsičem olajšamo in imamo več ugodja, udobnosti, še ne pomeni, da je v nas več zadovoljstva in sproščenosti. Včasih se zdi prav nasprotno: napredek in tehnološki razvoj nas »dušita«. In kljub obilici vsega se lahko počutimo prazne, razočarane in osamljene.

Zakaj je tako in kaj nam je storiti?

Vsekakor ne moremo kar izstopiti iz tega norega krogotoka življenjskega ritma in sprememb. Tudi nazaj v preteklost se ni smiselno ozirati in nostalgичno vzdihovati, kako je bilo nekoč vse drugače in lepše. Morda je res bilo, a to ni rešitev, da bi v sedanosti živeli bolj veselo. Poiskati je treba drugo pot. Kaj nas zares osrečuje in izpolnjuje? Mislim, da obstaja skupni imenovalc – odnosi med ljudmi. Nihče od nas ne zmore biti in živeti sam. Vsi potrebujemo ljudi, ki jih imamo radi: moža, ženo, otroke, prijatelje, sorodnike ... Ob njih tudi sami rastemo in zorimo, prejemamo in se razdajamo. Brez najbližjih in tudi brez tistih bolj oddaljenih, slučajno mimoidočih ... bi bili osamljeni in zapuščeni. Nihče sam sebi ne zadošča. Včasih si priznamo, da se še skregati ne moremo, če smo sami.

Spominjam se, bilo je že dolgo nazaj, ko sem se pripeljal iz doline pred župnišče na Podkumu. Bilo je pozimi. Povsod je bila megla, samo župnišče in cerkev na vrhu hriba sta bila obsijana s soncem. Spodaj pa megla, ki je bila kot morje vsenaokrog. Vzhičen od nenadne lepote sem hudomušno pomislil: »O Bog, če bi bila to vse voda, bi edini ostal pri življenju.« Ampak, kaj bi potem počel sam na svetu?

Nekdo je (za nas) to pot že prehodil – naj ne bo zaman

Ljudje smo »narejeni« tako, da živimo v skupnosti in občestvu z drugimi. To nam daje življenjsko energijo in moč. Odnosi pa niso vedno idealni in harmonični. Nasprotno,

včasih smo v sebi »raztrgani«, občutimo bolečino. Včasih nas obvladujejo jeza, užaljenost, zamere. Včasih smo ranjeni in rane povzročamo tudi drugim. To je naša realnost. A to nikakor ne sme biti nekaj dokončnega. In zato je potrebna naporna pot sprave in odpuščanja. Samo ta pot vodi naprej in preseže zamere in sovraštvo. Pot torej je. Rešitev obstaja. Ni pa lahko. In ne gre samo od sebe naprej. Še več, tudi če si prizadevamo v tej smeri, morda drugi ne bo ali ne bodo za to. In spet se vse lahko ustavi. Ni pa nujno.

Moje odpuščanje, moja osebna pripravljenost za nov odnos ni absolutno vezana na drugega. Tudi če kje, pri kom (še) ni pripravljenosti za spravo, to ne pomeni, da ne morem naprej. Če vztrajam, lahko začetim v srcu pomiritev in moč, da nekoga sprejmem takega kot je, tudi če se ne spremeni. Ta pot je možna samo zato, ker jo je nekdo pred nami prehodil v celoti, brez »popustov« in olajšav.

Pred nami je praznik življenja

Obhajamo postni čas, čas priprave na praznovanje Velike noči. Post je umeščen v spomladanski čas, ko vse na novo začne rasti in brsteti. Velika noč je zato praznik življenja v polnosti, kjer življenje zmaga nad smrtjo. In v postu se pripravljamo na ta »izbruh« neustavljivega toka življenja. Življenje je močnejše od smrti, odpuščanje in sprava sta močnejša od sovraštva, veselje na koncu vendarle slavi zmago nad žalostjo. To je tisti univerzalni klic življenja, ki je namenjen in usmerjen k vsakemu človeku, brez izjeme. Jezus je trpel za vse ljudi, ne samo za dobre in poštene, ampak tudi za vse, ki so ga zavračali in se mu posmehovali. Vsem je odpusti. Še več: za vse in za vsakogar je tudi prosil svojega Očeta odpuščanja.

To je pot, ki jo je On sam prehodil pred nami in v celoti. To je Ljubezen, ki zmore vsem odpustiti in vse prepoznati kot ljubljene božje otroke. To je pot, ki vodi v Življenje in nikogar ne izključuje, ki nikogar ne obsoja na propad.

To je smisel posta, da smo usmerjeni k Veliki noči. Kljub vsem pomislekom, dvomom, slabostim, celo kljub neveri. Lahko nas kdaj (ali pogosto) razočarajo ljudje okoli nas, lahko smo kdaj razočarani tudi sami nad seboj. A tudi to ni razlog za obup. Kajti On nas ne zapusti nikoli. Velika noč je dokaz za to.

Za konec še misel p. Anzelma Gruna: »Tržno gledano zakramenti ne sodijo med osnovne potrebe človeka – tudi brez njih nekako preživimo. Zato pa sodijo med cvetje, ki nam ga podarja Bog. In zakrament sprave je ena od Božjih cvetic – s katero ozdravljamo in začinjamo na novo.«

Vsem želim lep postno-pomladanski čas in veliko odprtosti za novost življenja, ki se v vsej svoji polnosti razodeva in pokaže v Velikonočnem dogodku.

Bo občinski svet stopil skupaj za isti cilj?

BESEDILO: ANJA RAVNIKAR

Zadnjo sredo v februarju je potekala 9. redna seja Občinskega sveta Občine Moravče. S prvo točko so svetniki medse sprejeli novo članico sveta, Matejo Jalševca Urankar, ki je nadomestila svetnika g. Matjaža Kočarja in bila imenovana za nadomestno članico Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Občine Moravče.

Občinski statut še naprej v neskladju z ustavo

V nadaljevanju seje so se svetniki ponovno lotili Statuta Občine Moravče in Poslovnika občinskega sveta; oba sta v neskladju z zakonodajo, nazadnje pa sta bila posodobljena pred več kot dvajsetimi leti. Glasovanje glede sprejetja novih oziroma usklajenih dokumentov je potekalo poimensko; od trinajstih prisotnih je osem svetnikov glasovalo za nov statut, ostali pa proti, saj se z določenimi točkami še vedno ne strinjajo. Dokler svetniki ne dosežejo kompromisa, bo Občina še vedno delovala v neskladju z Ustavo Republike Slovenije.

OPPM potreben za ureditev trškega jedra

Sledilo je prvo branje osnutka Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območji MO-16 in MO-18, katerega podrobnosti je predstavil predstavnik podjetja Lokus, d.o.o. in svetnikom odgovoril na vsa njihova vprašanja glede prostorske postavitve, odkupa zemlje in komunikacije z lastniki zemljišč. Predmet izdelave OPPN je predvsem vzpostavitev družbenega centra z osrednjim parkom in javnimi urbani površinami ob objektih javnega značaja. V načrtu je nova cestna povezava med Vegovo in Marokovo ulico, ob vseh umestitvah objektov in posegih v prometno infrastrukturo pa je potrebno prednostno zagotoviti varnost ranljivejših udeležencev v prometu – pešcev in kolesarjev.

Svetniki tudi o prejemnikih priznanj

Naloga občinskega sveta je bila, da potrdi prejemnike za občinska priznanja, plakete in naziva častnega občana Občine Moravče. Nekaj svetnikov je predlagalo, da bi se izjemoma naziv častnega občana letos podelil dvema osebama, vendar je to v neskladju z razpisom, ki predvideva zgolj enega častnega občana na leto. Letos bo torej podeljeno eno občinsko priznanje, dve plaketi in en naziv častnega občana v skladu z razpisom in nominacijami.

Dom starejših naj bo prednostna naloga vseh

Zgodba doma starejših občanov se vleče že več kot desetletje. Na tokratni seji je bilo poudarjeno, da se je treba nehati obremenjevati s preteklostjo in začeti sodelovati, saj je navsezadnje cilj za vse isti. Kot je rekel Stane Ravnikar, ki je že od začetka največji spodbudnik projekta: ni pomembno, katera stran ga bo zgradila, važno je, da bo končno postavljen. Upajmo, da je to res znak preobrata

Letos bo podeljeno eno občinsko priznanje, dve plaketi in en naziv častnega občana v skladu z razpisom in nominacijami.

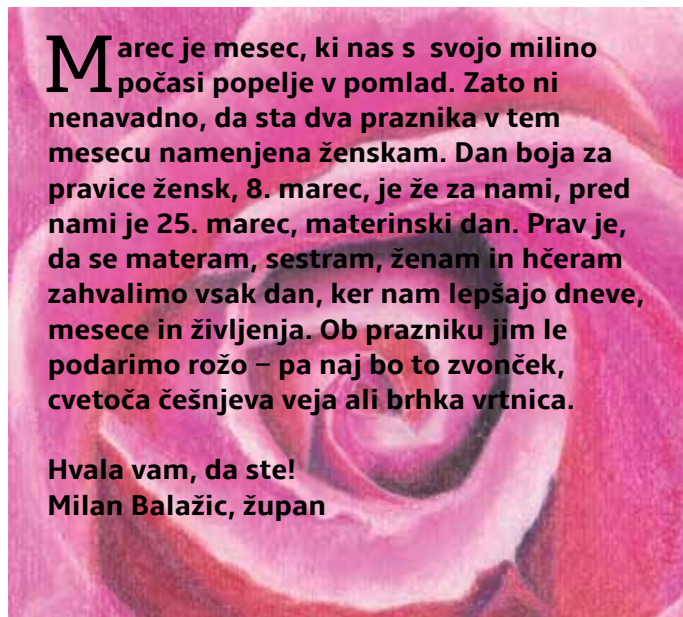
v občinski politiki, s katerim bodo izpolnjene dolgoletne želje vseh občanov in občank, da svoja stara leta preživijo v varnem zavetju domačega kraja.

Na koncu o svetovnem prvenstvu v košnji in še kaj ...

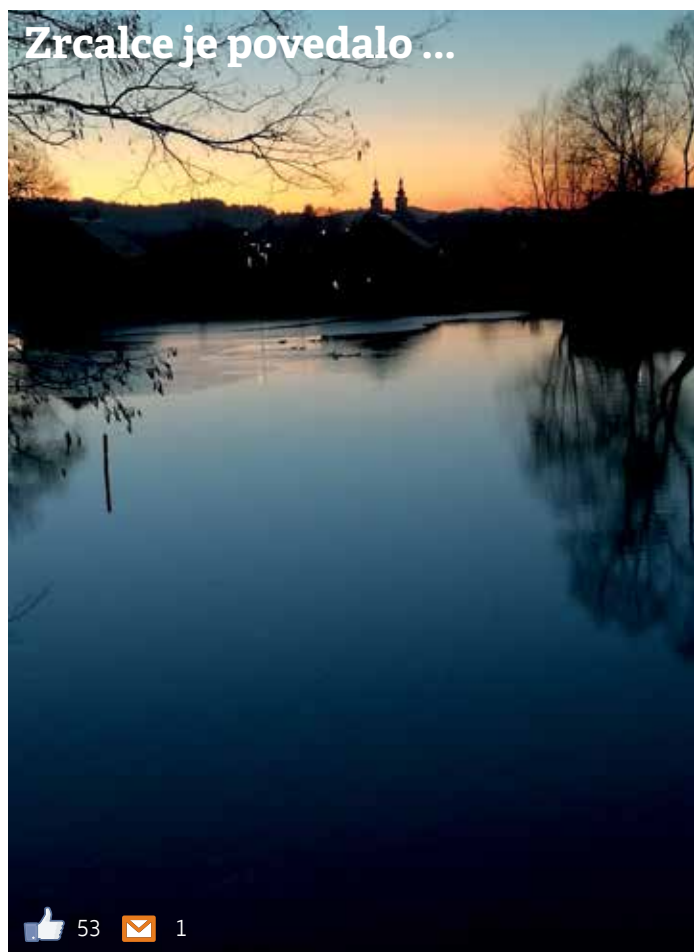
Pod točko »razno« je svetniška skupina SDS izrazila zaskrbljenost glede kakovosti oskrbe vode iz vodooskrbnega sistema Ples – Podoreh – Krulc, ki z vodo oskrbuje več kot 4000 uporabnikov, in prosila za ponovno analizo s strani nacionalnega laboratorija. Nadaljnje je bila izražena še pobuda za pomoč pri organizaciji in poteku kmečkega praznika, ki bo potekal zadnji vikend v juliju, župan dr. Milan Balažič je predstavil še dve novoustanovljeni delovni telesu: zbor vasi in koordinacijski svet. Zbor vasi bo vključeval predstavnike vseh vasi v občini, ki bodo lahko zagovarjali interese svojih vasi in informacije o novostih posredovali sovaščanom. Pomen koordinacijskega sveta, ki ima 9 članov, pa se bo pokazal ob večjih dogodkih v občini in v primeru naravnih nesreč.

Marec je mesec, ki nas s svojo milino počasi popelje v pomlad. Zato ni nenavadno, da sta dva praznika v tem mesecu namenjena ženskam. Dan boja za pravice žensk, 8. marec, je že za nami, pred nami je 25. marec, materinski dan. Prav je, da se materam, sestram, ženam in hčeram zahvalimo vsak dan, ker nam lepšajo dneve, mesece in življenja. Ob prazniku jim le podarimo rožo – pa naj bo to zvonček, cvetoča češnjava veja ali brhka vrtnica.

Hvala vam, da ste!
Milan Balažič, župan

Hana Prohinar, Vrtnica, 2017, pastel na papirju, 14,7 x 16,3 cm

Zahvaljujemo se bralkam in bralcem za oddane glasove ob izbiri **najnaslovnice Novic iz Moravske doline 2019**. Največ glasov je prejela januarska naslovnica **Ribniki** avtorja **Marka Soderžnika** in sicer je skupaj z všečki na Facebooku in elektronskimi glasovnicami prejel 54 glasov. Čestitamo! **Uredništvo bo v kratkem stopilo v stik z avtorjem prvonagrajene naslovnice.**

Fotografije naslovnice, kakor tudi fotografije primerne kakovosti, ki niso bile objavljene, bodo v prihodnje krasile prostore občinske uprave, kulturnega doma, knjižnice in prostorov nad knjižnico. Vsem krajanom, ki so z nami delili svoj pogled na Moravško dolino, se zahvaljujemo za sodelovanje.

7. mesto
Nostalgija
Foto: Ajda Vesel

8. mesto
Nova maša
Foto: Simon Burja

9. mesto
Pozdrav soncu
Foto: Jože Cerar

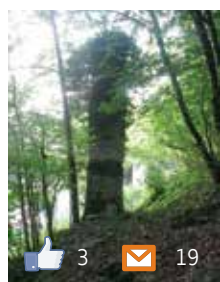
1. mesto: **Ribniki**, Foto: Marko Soderžnik

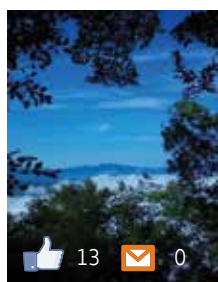
2. mesto: **Sveža pomlad**
Foto: Lucija Vrankar

3. mesto: **Sanje**
Foto: Maja Rokavec

4. mesto
Dragarjev mlin
Foto: Mira Smrkolj

5. mesto
Reka oblakov
Foto: Jan Grom

6. mesto
Pot domov
Foto: Mitja Klopčič

Občina Moravče vabi na svečano akademijo v počastitev

PRAZNIKA OBČINE MORAVČE

v petek, 20. marca 2020, ob 19.00
v Kulturnem domu Moravče

v kulturnem programu sodelujejo:

- * Pihalna godba Moravče
- * Vokalna skupina ODA
- * Učenci GS Damžale, oddelek Moravče
- * Dr. Milan Balazic, zupan - nagovor ob prazniku

Na prireditvi bodo podeljena priznanja Občine Moravče.

BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAROSTNIKE V OBČINI MORAVČE - S SRCEM NA POTI

Občina Moravče je pristopila k vseslovenskemu humanitarnemu projektu za mobilnost starejših PROSTOFER in v letu 2020 za izvedbo zagotovila finančna sredstva ter vozilo, s katerim se bodo izvajali brezplačni prevozi starejših občanov.

PROSTOFER
PROSTOVOLJNI ŠOFER

Brezplačni prevozi so namenjeni vsem tistim starejšim, ki:

- ne vozijo sami,
- nimajo sorodnikov, ki bi imeli prosti čas takrat, ko potrebujejo prevoz,
- imajo nižje mesečne dohodke,
- slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi.

Brezplačni prevozi starejšim omogočajo lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe (npr. Zdravstveni dom, bolnišnice), brezplačne prevoze do javnih ustanov (Občine, Upravne enote), trgovinskih centrov ipd.

Uporabnik, ki potrebuje brezplačni prevoz, naredi naslednje:

1. Pokliče na brezplačno številko **080 10 10**.
2. V komunikacijskem centru nato zabeležijo njegove podatke in lokacijo prevoza. Klicni center nato obvesti prostovoljnega voznika o prevozu in to sporoči uporabniku, za katerega se opravi prevoz.
3. Vozilo je zagotovljeno s strani OBČINE MORAVČE, prav tako je poskrbljeno za zavarovanje tako voznika kot sopotnikov.
4. **Klicni center je na voljo za rezervacije prevozov uporabnikov vsak delovnik med 8.00 in 18.00 uro, rezervacijo prevoza pa je potrebno najaviti vsaj 3 dni pred izvedbo storitve.**
5. Vozniki prostovoljci bodo prevoze opravljali od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam.

Pridružite se prostovoljnemu šoferju

Občina Moravče je pristopila k vseslovenskemu humanitarnemu projektu za mobilnost starejših PROSTOFER in v letu 2020 za izvedbo zagotovila finančna sredstva ter vozilo, s katerim se bodo izvajali prevozi starejših občanov.

V ta namen vas Občina Moravče vabi, da se pridružite kot prostovoljni šoferji in tako pomagate pri izvedbi projekta. Prostovoljni šofer je lahko vsak, ki:

- **ima veljavno vozniško dovoljenje in**
- **je v svojem prostem času pripravljen pomagati tistim, ki prevoze potrebujejo,**
- **svojim sopotnikom nesebično pomaga tudi, ko ti izstopijo iz avta: pri zdravniku jih pospremi do čakalnice, pomaga nesti vrečke iz trgovine in jim priskoči na pomoč pri vzpenjanju po stopnicah.**

To so ljudje z velikim srcem, ki jemljejo svojo humanost za samoumevno in častno dejanje. Vozniki, ki želijo postati prostovoljni šoferji naj pokličejo na 01 724 71 40 (Alenka Prelovšek) ali pišejo na e-naslov: alenka.prelovsek@moravce.si.

Veseli bomo vašega odziva!

Občina Moravče

Iskreno se zahvaljujemo vsem PROSTOVOLJNIM VOZNIKOM – PROSTOFERJEM, ki ste se pridružili k humanitarnemu projektu in želimo srečno vožnjo.

Gradnja optičnega omrežja v občini Moravče

Župan občine Moravče dr. Milan Balažič je 13. februarja 2020 prvič sklical Zbor vasi kot novo posvetovalno telo. Novoimenovane vaške starešine iz 41 krajev občine Moravče so se v velikem številu udeležili ustanovnega sestanka.

Na dnevnem redu je bil projekt gradnje novega optičnega omrežja, ki sta ga predstavila predstavnik podjetja Rune Enia, d.o.o., Stanko Šalamon in Rado Stojanovič. V nadaljevanju posredujemo nekaj najpomembnejših informacij.

Prijavite se!

Lanska »Predhodna izjava o seznanjenosti« ni dovolj. Potrebno se je na novo prijaviti in skleniti pogodbo za naročilo optičnega priključka Rune. **Glede prijav vam svetujemo na naslovu: naročanje@eurocon.si in na telefonu 01 292 72 30. Vse informacije najdete na spletni strani: <https://www.eurocon.si/>.**

S prijavi je treba najbolj pohiteti v tistih vaseh, ki spadajo pod optično vozlišče Litija (S-20), saj se je gradnja tu praktično že začela. Gre za naslednje kraje: Velika vas, Zalog pri Kresnicah, Spodnji Prekar, Zgornji Prekar, (Dešen), Katarija, Hrib nad Ribčami, Češnjice pri Moravčah, Drtija, Spodnja Dobrava, Zgornja Dobrava, Straža pri Moravčah, Zalog pri Moravčah, (Moravče), Rudnik pri Moravčah, Zgornji Tuštanj (vzhodni del), Gabrje pod Limbarsko goro (južni del), Selce pri Moravčah, Serjuče, Soteska pri Moravčah in Pogled.

Tri mesece pred začetkom gradnje hišnih priključkov v vašem naselju boste dobili predračun in položnico za plačilo priključka v višini 150 evrov.

To je edini predvideni strošek pri izgradnji hišnega priključka, razen za tiste naročnike, ki bodo želeli imeti položen priključek po zemlji in še nimajo položene proste cevi po zasebni parceli.

Obveščamo vas, da so vam od ponudnikov programskih paketov nekateri že pripravljene plačati teh 150 evrov za priključek, tako da bi do nove optike prišli tako rekoč zastop – ostane samo mesečne naročnine v višini okoli 30 evrov.

Že sklenjenih pogodb je malo

Trenutno stanje glede sklenjenih pogodb je precej slabše od pričakovanega: slednjih je na ravni vseh upravičenih krajev zgolj 18 %, kar je precej manj, kot je bil interes, ki so ga občani Moravč predhodno že izkazali.

Trenutno stanje na območju optičnega vozlišča Litija (S-20) je: Češnjice pri Moravčah 26 %, Drtija 17 %, Gabrje pod Limbarsko goro 0, Pogled 7 %, Rudnik pri Moravčah 0, Selce pri Moravčah 0, Serjuče 22 %, Soteska pri Moravčah 19 %, Spodnja Dobrava 0, Spodnji Prekar 11 %, Straža pri Moravčah 25 %, Zalog pri Moravčah 24 % in Zgornja Dobrava 14 %.

V nadaljevanju bomo organizirali še zборе občanov – najprej za področje vasi, ki spadajo pod optično vozlišče Litija

(S-20), zatem pa še za vasi obeh ostalih optičnih vozlišč: Zagorje (S-21, vzhodni del občine Moravče) in Mengeš (S-15, zahodni del občine Moravče).

Za vse dodatne informacije se lahko obrnete tudi na člana Strateškega sveta Andreja Šterna, ki bo s strani Občine Moravče nadzoroval gradnjo optičnega omrežja. Njegov telefon je 051 728 675.

Kam z azbestnimi odpadki?

BESEDILO: JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNIK

Vmarcu bo v občini Moravče potekal odvoz kosovnih in nevarnih odpadkov. Med odpadki, ki jih občani pripravijo za odvoz, velikokrat zasledimo tudi azbestne odpadke, kot je na primer salonitna kritina, ki pa jih zaradi posebnih predpisov in protokola ravnanja z njimi podjetje Prodnik ne more sprejeti v okviru organiziranega odvoza kosovnih odpadkov.

Z azbestnimi odpadki je potrebno ravnati previdno!

Vskladu z obstoječo zakonodajo (Uredbo o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest) je potrebno azbestne odpadke po demontaži naložiti na palete in jih poviti s folijo, debeline najmanj 0,6 mm, ali pa odpadke odložiti v vreče iz tkanin iz umetnih snovi. Vsekakor je potrebno preprečiti, da bi azbestna vlakna prehajala v zrak in bi lahko prišlo do vdihavanja. Javno komunalno podjetje Prodnik vsem svojim uporabnikom omogoča, da azbestne odpadke oddajo v Centru za ravnanje z odpadki v Dobu. Storitve ravnanja z azbestnim materialom ni vključena v gospodarsko javno službo ravnanja z odpadki, zato je ob njihovi predaji treba storitev plačati. Uporabniku se zaračuna znesek glede na maso pripeljanih odpadkov. Cena po trenutnem ceniku znaša 0,1971 €/kg (z DDV). V tej ceni so zajeti vsi stroški, ki jih je potrebno poravnati v zvezi z nadaljnjo obdelavo odpadkov: prevoz na deponijo, stroški deponiranja, razkladanja, okoljskih taks itn. Uporabniki morajo v skladu s predpisi odpadke pripeljati povite in zaščitene.

Ravnajte družbeno odgovorno

Vprimeru divjega odlagališča ali azbestnih odpadkov med ostalimi kosovnimi odpadki, pripravljenimi za odvoz, podjetje Prodnik obvesti Medobčinski inšpektorat, ki je pristojen za ukrepanje v takšnih primerih. Občinski inšpektor odredi čiščenje odlagališča, strošek čiščenja pa se obračuna znanemu povzročitelju. Na tem mestu prosimo občane, da tudi sami ravnajo družbeno odgovorno in v primeru, da opazijo nepravilno odložene odpadke, o tem obvestijo Medobčinski inšpektorat ali podjetje Prodnik, pri čemer naj navedejo točno lokacijo, in če je možno, posredujejo tudi slikovno gradivo.

Vsem občanom se zahvaljujemo, ker skupaj z nami skrbijo za čisto okolje.

Tri leta Ljudske iniciative Moravče

BESEDILO: MAG. MATJAŽ MAROLT

Ljudska iniciativa Moravče je 13. februarja praznovala tretjo obletnico obstoja. Ob tem dogodku z vami delim nagovor, ki naj bo hkrati izraz zahvale vsem, ki so v okviru naše iniciative v tem obdobju s svojim delom, sodelovanjem in moralno podporo prispevali k zelenemu aktivizmu. Moravska občina je danes postala zgled zelenemu preporedu Slovenije.

Najiskrenejša zahvala gre vsem pionirjem LIM-a. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste se odzvali našim pozivom po pomoči. Zaradi nenehnih pritiskov umazanega kapitala, pritiskov okolice in drugih nepoštenih praks bom posameznike samo poimensko naštel. Prepričan sem, da se bodo posamezniki prepoznali: Andrej, Jurij, Mojca, Andreja, Meta, Aleš, Sonja, Vida, Mateja, Marjana, brez vas obletnice ne bi bilo. V tej zgodbi imam tudi sam vlogo tistega, ki je iskal poti, rešitve, se bil venomer pripravljen pogovarjati in vedno prevzemati odgovornost za zapisano. Tri leta ni dolgo obdobje, saj je novinar znane televizijske hiše ob našem nastanku dejal, da bomo potrebovali vsaj deset let, da bomo mogoče kaj spremenili. A so bili volja, znanje pa tudi sreča na naši strani, da uspeh ni izostal. Z velikim zadovoljstvom ugotavljam, da je država v začetku tega leta končno zapisala in potrdila, da so naše trditve, obtožbe in prepričanja upravičene. V prihodnjih številkah bom podrobneje predstavil dokumente in navedbe državnih organov, ki so potrdili naše obtožbe zoper umazani kapital.

Veselje in grenkoba

In kaj sedaj ostaja LIM-u v boju zoper onesnaževalce okolja. Ostaja mu veselje z nekoliko grenkim priokusom in hvaležnost, da smo vsa ta leta lahko delali skupaj tisti, ki nam je mar za okolje in za naše zanamce. Vesel sem, da lahko govorimo o skupni poti, tako v ljudski iniciativi kot v sodelovanju z našimi podporniki. Hvaležen sem vsem za sodelovanje in predvsem njihovo moralno podporo. Velikokrat je bil že stavek: »Mi smo z vami, podpiramo vas.« dovolj, da nismo klonili in smo nadaljevali naš boj. Še posebej me veseli, da različnosti v naših nazorih ali osebnih pogledih nikoli niso uničile odnosov in sodelovanja v LIM-u. Vesel sem, da smo lahko v iniciativi ves čas ostali to, kar smo, hkrati pa uspeli

dati prostor tudi drugim. Tu imam v mislih očitno podporo aktualnega župana in celotne občinske oblasti, ki sta nam prislunhila in nas podprla. Prav v tem vidim prvo pomembno sporočilo našega zelenega aktivizma. Verjamem, da je tudi v današnjem času in v tej družbi skupna pot mogoča. Mogoča je, če nas vodi resnično skupen interes, ki mu vsi sledimo, to je, da z našim zeleno obarvanim delovanjem nameravamo zgraditi boljše dolino – čisto, varno in napredno, takšno, da bo v ponos našim zanamcem.

Desetletja dolg boj proti onesnaževanju

Naše aktivnosti se vrstijo tri leta, vendar delo ljudi, ki jim je mar za zeleno in zdravo okolje, sega dlje v zgodovino. Domačini, ki živijo ob »deponiji« so že pred desetletji začeli opozarjati na onesnaževanje naše doline, saj so želeli ohraniti oziroma vrniti zeleno dolino Moravčankam in Moravčanom. Več let iskanja možnih rešitev je bilo kronanih s prvimi vidnimi znamenji, da se nekaj le premika. Težki tovornjaki z različnimi industrijskimi odpadki so izginili z moravških cest. Ali je to znanilec pomladi, se sprašujete? Z zadovoljstvom lahko pritrdim in vam zagotavljam, da bomo še naprej aktivni in se trudili, da raznovrstni industrijski odpadki iz vse Evrope ne bodo končali v Moravški dolini in tudi ne drugod po Sloveniji.

Če lahko ob pogledu na delovanje iniciative govorimo o kakšnem uspehu, se mi zdi pred tem še pomembneje govoriti o potrpljenju in zaupanju. Ni lahko vztrajati niti leto dni brez pravih rezultatov. Zato pa se mi zdi dobro, da se ob obletnicah prav toliko kot vidnih rezultatov, veselimo vztrajanja kljub številnim vmesnim neuspehom, nasprotovanjem in navideznih porazih. Veliko naših pisanj, vprašanj različnim državnim organom, organizacijam in posameznikom je končalo globoko v predalih uradnikov in posameznikov ali celo njihovih koših. Kljub temu sem ves čas verjel, da naše trditve niso le plod domišljije in nedokazanih dejstev, kar mi je vlivalo moči za vztrajanje. Vztrajanje v dobrem se tako ali drugače vedno izteče v dobro. Pri tem seveda nimam v mislih samo Moravske doline temveč tudi vse tiste iniciative, organizacije, posameznike, ki smo jim že ali smo jim še pripravljeni pomagati. Bila so tudi obdobja brez posebnih premikov, ki smo jih izkoristili za utrjevanje naše notranje podobe.

Ljudska iniciativa Moravče

Med nami se je utrdilo spoznanje, da so vedno najpomembnejši ljudje in z njimi povezano zdravo okolje in ne sebični posamezniki ali interesne skupine, ki so poskušale naš boj izkoristiti za svoje ozke interese. Ne iniciativa, ne posamezniki, kakor tudi ne politični interesi, ki so jih nekateri in jih še vedno poskušajo dokazovati, ne morajo biti prioriteta našega aktivizma pač pa nujnost zavedanja, da brez zdravega okolja, ne moramo zadovoljevati osnovnih človekovih potreb. V LIM-u smo zavezani zeleni paradigmi.

Že v času osamosvajanja Slovenije so domačini, ki živijo ob »deponiji« začeli razmišljati, kako bi zaustavil onesnaževanje naše doline in vrnil zeleno dolino Moravčankam in Moravčanom.

LIM so ljudje, ne politika

Danes se lahko veselimo, da nismo podlegli koristim brezbržnega kapitala. Ob tem naj izpostavim še eno pomembno dejstvo – vsem, ki ste se kitili z našim aktivizmom podajam jasno sporočilo: naš uspeh je izključno uspeh iniciative in po zadnjih spremembah tudi nove občinske oblasti, ki nam je stala ob strani, ko smo znova in znova predlagali nove in nove ukrepe, ki pa so se vsi po vrsti izkazali za upravičene. Poudarjam, da vse neposredne aktivnosti izvirajo iz nas samih in nikakor od katere politične opcije. Še več, nekateri lažni podporniki so celo vidno simpatizirali z umazan kapitalom, spet drugi so si lastili naš uspeh, za katerega niso storili ničesar, razen napihovanja velikih a praznih besed.

Žal nam je tudi tistih, ki se iz nerazumljivega razloga želijo »odLIMati« in pustiti zanamcem opustošeno, ranjeno dolino.

Dobronamerne kritike so dobrodošle

Z veseljem sprejemam kritiko kogarkoli v Moravški dolini, samo ne tistih, ki niso storili, razen praznega govorenja, nič konkretnega in se zdaj postavljajo kot najbolj zaslužni – za kaj že? Mogoče za razdvojenost doline in krivca za spor med do sedaj najboljšima sosedoma. Upam si z vso odgovornostjo trditi, da v kolikor bi si stara občinska oblast dovolila sodelovanje ali vsaj poslušanje naših argumentov,

bi v dolini ne bilo toliko razdvojenosti ali kot je v zadnjem letu najbolj moderno: si naš, se pravi Balažicev ali si Reboljev?

Veliko naših pisanj, vprašanj različnim državnim organom, organizacijam in posameznikom je končalo globoko v predalih uradnikov in posameznikov ali celo njihovih koših. Kljub temu sem ves čas verjel, da naše trditve niso le plod domišljije in nedokazanih dejstev, kar mi je vlivalo moči za vztrajanje. Vztrajanje v dobrem pa se tako ali drugače vedno izteče v dobro.

Odgovornost za tako slabo stanje političnega duha v naši občini si upam pripisati prav tistim veljakom, ki zagovarjajo načelo: naš ali njihov. Ta polarizacija se kaže na vsakem koraku. Zato LIM jasno in glasno sporoča, dnevna politika Moravske doline ni naša prioriteta. Z njo naj se ukvarjajo tisti, ki so za to poklicani, dvomimo pa, da so to vaški posebneži, ki se petelinijo na svojem kupu ... Zanimivo je dejstvo, da jih na naših seznamih s skoraj 400 člani ni. Žal nam je tudi tistih, ki se iz nerazumljivega razloga želijo »odLIMati« in pustiti zanamcem opustošeno, ranjeno dolino, seveda pa se nikoli niso udeležili sestanka iniciative ali predlagali rešitve. Na koncu pa še pogled naprej. Želim si, da bi iniciativi še naprej uspelo ohraniti izvornega duha (zeleni aktivizem), ki resda presega zmožnosti lokalnega delovanja in se sedaj razvojno spreminja v drugačno, močnejšo družbeno gibanje. Ali kot se je izrazil naš vidni predstavnik Jurij: **»Prišel je čas, da naše gibanje premaknemo v višjo prestavo.«** Prepričan sem, da bo Ljudska iniciativa Moravče (ne glede na obliko) tudi v bodoče dobro delovala, če ji bo uspelo:

- ohraniti prvotni namen delovanja,
- ustvariti sodobno organiziranost,
- navznoter zagotoviti pristno demokracijo,
- pritegniti nove člane,
- povezati se s sorodnimi iniciativami po Sloveniji in
- delovati odločno in preudarno.

Za konec še enkrat hvala vsem, ki ste z nami na zeleni poti! Želim si, da bi bilo okolje, za katerega se skupaj borimo, še bolj zeleno ... Namesto zaključka pa misel, ki naj bo skupna vsem: **Vsi za zeleno Slovenijo – zelena Slovenija za vse!**

Občni zbor Čebelarskega društva Moravče

BESEDILO: BARBARA AVSEC, FOTOGRAFIJA: MATJAŽ KOČAR

Vnedeljo, 2. februarja, smo se člani našega društva in povabljeni gostje sosednjih čebelarskih društev zbrali na letnem občnem zboru v Kulturnem domu Moravče. Za krajši čas sta se nam pridružila župan dr. Milan Balažič in podžupan Marko Kladnik.

Zbor smo pričeli s čebelarsko himno, sledil je kratek pozdravni nagovor predsednice Irene Urbanije. Nagovoril nas je tudi župan, ki je pohvalil delovanje društva in zaželel boljše letine od lanske. V prihodnosti se bo čebelarstvo vključilo v dodatno ponudbo v turistični dejavnosti občine Moravče, ki bo poleg kulturne dediščine ponudila tudi lokalno pridelane prehranske proizvode in rokodelske izdelke.

Ker se je predstavnikoma Občine mudilo še na občni zbor PGD Peče, se jima je predsednica zahvalila za občinsko podporo, brez katere društvo ne bi zmoglo izvajati projektov. In teh je bilo v letu 2019 res veliko: sodelovanje s šolo in vrtcem na Dnevu slovenske hrane ter na Dnevu odprtih vrat društva in sodelovanje s Turističnim društvom Moravče ob različnih prireditvah, kjer se predstavlja lokalno pridelano hrano. Najbolj medijsko odmevna sta bila v minulem letu izvedba praznovanja 100. obletnice

ustanovitve Čebelarske podružnice in izdaja zbornika. Ob tem je sodelovalo pet sosednjih čebelarskih društev, ki so izšla iz prav te prve organizacije čebelarjev v takratnem Brdskem sodnem okraju.

Za člane našega društva smo organizirali strokovno ekskurzijo na Gorenjsko, nakup sladkorja in jesensko srečanje članov z društvenim ocenjevanjem medu. Simbolično smo obdarili tri moravska društva, ki so lani praznovala svoje jubileje in tudi naše štiri člane, ki so praznovali okroglo obletnico. Skrbimo za naš Čebelarski dom in njegovo okolico, saj dvakrat letno organiziramo delovno akcijo. Udeležujemo se prireditev, na katere nas povabijo sosednja čebelarska društva.

V nadaljevanju zbora smo slišali, da smo imeli lani smolo, ker je neugodno vreme zmanjšalo pridelek medu, hkrati pa veliko srečo, da moravske čebele niso obolele za hudo gnilobo čebelje zalege, ki je terjala svoj davek v bližnji okolici Ljubljane. Zelo pomembno je, da se vsi lastniki čebel registrirajo. V kolikor tega ne storijo, v primeru bolezni niso v evidenci veterinarjev in zato tudi niso obveščeni, če spadajo v kužni krog. V takem primeru veterinarji tudi ne pregledajo njihovih čebel in bolezni se širi naprej. Koristno je, da se čebelarji včlanijo v čebelarsko društvo, v katerem se izobražujejo in izmenjujejo dobre čebelarske prakse.

Letos je društvo podelilo priznanja Antona Janše sedmim zaslužnim članom, ki s svojim delom prispevajo k uspešnemu delovanju društva. Da je le-to res delovno, so nas pohvalili tudi predstavniki čebelarskih društev iz Dolskega, Domžal, Krtine-Doba, Lukovice, Mengša, Zagorja in Litije, ki so se udeležili našega letnega občnega zbora in s katerimi naše društvo uspešno sodeluje.

Predavanje predsednika ČZS Boštjana Noča v Moravčah

BESEDILO: BARBARA AVSEC

Vsredo, 15. januarja, je predsednik Čebelarske zveze Slovenije Boštjan Noč v Kulturnem domu v Moravčah za člane Čebelarskega društva Moravče in čebelarje iz ostalih povabljenih društev pripravil odlično predavanje z naslovom Čebelarjenje skozi leto. Zanimivega predavanja se je udeležilo 90 slušateljev, ki jim je Boštjan Noč na zanimiv način predstavil svoj način čebelarjenja. Sam je izkušen čebelar, saj imata z očetom Antonom več kot 550 čebeljih družin, ki so na osmih stalnih lokacijah in treh prevoznih enotah.

Ob zaključku predavanja je predavatelj izpostavil, da je Čebelarska zveza Slovenije naslovila na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pobudo, naj Slovenija predlaga Evropski uniji, da se na tržišču ves med označuje s točno navedbo države porekla. Tako bi končali z zavajanjem potrošnikov in zaščitili čebelarje pred nelojalno konkurenco.

Po končanem predavanju so se udeleženci zadržali v avli Kulturnega doma in v sproščenem pogovoru izmenjali svoje lanskoletne izkušnje.

Občni zbor Društva krajanov Tuštanj

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: BOJANA DORIČ

Redni letni občni zbor Društva krajanov Tuštanj je bil v nedeljo, 12. januarja, v gostilni Frprav v Krašah. Velika dvorana je bila skoraj premajhna za tako številno udeležbo. Po uvodnem pozdravu predsednika društva Francija Cerarja vsem udeležencem in še posebno županu dr. Milanu Balažicu ter po slovenski himni, so začeli z uradnim delom.

Tajnica društva Romana je prebrala poročili o opravljenih delih za leti 2018 in 2019. Predstavila je načrt dela za leto 2020, ki so ga sprejeli na upravnem odboru društva, nato pa še soglasno na občnem zboru.

V letu 2018 je bila najbolj prepoznavna dejavnost društva prvomajsko srečanje, uspešno organizirano in izvedeno. Ker je bilo to leto jubilejno, so izdali brošuro in povabili na pogostitev na grad Tuštanj svoje zveste sponzorje in donatorje. Člani društva so sodelovali v povorki ob kmečkem prazniku v Moravčah in se udeležili Martinovega sejma v Moravčah.

Ureditev domačega kraja se je nadaljevala s sanacijo ceste Vrhpolje-Babnik, sanacijo perišča Virenk in delovno akcijo pri brunarici. Niso pa samo delali. Poskrbeli so še za zabavo in izobraževanje. Izvedli so pohod okoli Tuštanj, organizirali izlet v Gardaland in ekskurzijo v Ljubljano. V pletarski delavnici Iztoka Urbanija je sodelovalo veliko število članov, ki so pripravili pletarsko razstavo.

Tudi leto 2019 je bilo bogato z dejavnostmi, s katerimi širijo svojo prepoznavnost. Poleg že omenjenih za leto 2018 je bila ena izmed novjših, to je gostovanje več kot 200 otrok iz vrtcev Moravče in Črnuče ter šolarji podružnične šole Vrhpolje na Cegunci. V brunarici in njeni bližini so pripravili tečaj arboristike in nadaljevanje pletarske delavnice Iztoka Urbanija.

Skozi vse leto so skrbeli za urejenost domačega kraja in društvenih prostorov s številnimi delovnimi akcijami. Svojim članom in članicam so pripravili rekreativna in praznična srečanja. Na smučišču Kope so se smučarji preizkusili na smučeh, v pustolovskem parku Geoss so pokazali svoje spretnosti pri plezanju, na ekskurziji po Kočevskem so spoznavali kraje in njihove običaje. Vsako leto se ob prazniku žena z nageljnom in pogostitvijo spomnijo svojih žena, mam in deklet.

V programu dela za leto 2020 načrtuje društvo vrsto dejavnosti. Nekatere se izvajajo vsako leto, nekatere pa so nujne za nemoteno delovanje društva. Delo v društvu je pestro in razgibano.

Ob koncu poročila smo prisotni ugotovili, da se sodelovanje z drugimi društvi povečuje in s tem tudi dejavnosti samega društva. Dober glas se širi z opravljenimi deli in s pripravljenostjo pomagati drugim. Tega se v Društvu krajanov Tuštanj zavedajo in zato poskušajo najti skupne cilje z drugimi društvi, kajti le s skupnimi močmi lahko največ naredijo za dobro vseh občanov in občank.

Društvena vaja v PGD Peče

BESEDILO: AJDA LALIČ, FOTO.: ANŽE KLOPČIČ

Sončno soboto, 15. februarja, je Prostovoljno gasilsko društvo Peče izkoristilo za organizacijo društvene vaje. Po scenariju so dobili poziv, da gori starejše zapuščeno poslopje pri »Mihačevi« kmetiji. Izvozilo je orodno vozilo in moštveno vozilo. Skupno je sodelovalo 11 gasilcev in 3 gasilke. Z motorno črpalko so potegnili vodo iz domačega vodnjaka in izvedli dva napada. Poleg tega so izvedli še visokotlačni napad iz cisterne orodnega vozila. Poškodovanih oseb pri požaru ni bilo, so pa iz objekta rešili večje šte-

vilu kokoši (ki so zato, ker je šlo le za vajo, le radovedno opazovale napad iz varnosti svojih prostorov in jih nismo preveč motili). Po zaključeni vaji so se mlajši gasilci preizkusili pri uporabi motorne črpalke.

Vaja je bila ocenjena kot uspešno izvedena z nekaj manjšimi napakami, ki pa ne bi bile usodne. Kljub temu je dobro, da so bile narejene na vaji in jih v dejanskih primerih ne bomo ponovili.

V PGD Peče so zadovoljni, da imajo v svojih vrstah aktivne in požrtvovalne člane, ki so pripravljeni svoje znanje utrjevati tudi na tovrstnih vajah. Na pomoč!

Brezplačne delavnice prve pomoči za občane

BESEDILO: AJDA LALIČ, FOTOGRAFIJA: IGOR BIRK

V medijih vse večkrat zasledimo novice iz domačih in tujih logov, ko kakšen naključni mimoidoči reši življenje neznanca s poznavanjem pravil nudenja prve pomoči – še posebej temeljnih postopkov oživljanja.

V zadnjih letih vedno več pozornosti posvečamo osveščanju javnosti in menimo, da je to ključni razlog za hitrejšo odzivnost v primeru nezgode ali nenadnega obolenja. Prav zaradi tega so na Gasilski zvezi Moravče sklenili, da bi bilo dobro vsem občanom ponuditi možnost seznanjanja s temeljnimi postopki oživljanja in drugimi osnovnimi pristopi iz prve pomoči. V januarju smo v vseh društvih naše zveze organizirali brezplačne delavnice, ki so jih vodili naši gasilci – bolničarji: Maruša Kokalj, Jure Dežman in Ajda Lalič. Slednja dva sta tudi člana tekmovalne ekipe prve pomoči Območnega združenja Domžale, ki je za uporabo na delavnicah posodilo lutko in učni defibrilator. Na delavnicah so se naučili, kako pristopiti do poškodovanca, temeljne postopke oživljanja z uporabo defibrilatorja, ukrepanje pri najpogostejših nenadnih obolenjih (možganska kap, infarkt, alergijska reakcija, epileptični napad) ter oskrbo poškodb (rane, zvini, izpah, zlomi). Delavnice so bile kratke in jedrnate, saj udeležencev niso dolgočasili s preveč teorije, ampak so jim podali tiste najnujnejše informacije, ki največ štejejo, ko se znajdemo v stiku s poškodovancem. Delavnice so bile dobro obiskane, predvsem so bili zadovoljni v Pečah, Kraščah in Vrhpoljah, kjer se je delavnice udeležilo med 20 in 30 obiskovalcev, v Moravčah in Veliki vasi so imeli po štiri obiskovalce. Kljub temu smo zadovoljni, saj je vsak, ki ve, kako postopati ob takšnih situacijah, velik pridobitev za okolje, v katerem živi in se giblje. Upamo, da bo v prihodnje še več občanov čutilo odgovornost do sokrajanov in končno tudi do svojih najbližjih, da se bodo delavnic radi udeležili. Na pomoč!

Občni zbor Združenja borcev za vrednote NOB

BESEDILO: VOJKA REBOLJ

Predsednik in upravni odbor Združenja borcev za vrednote NOB Moravče sta člane seznanila z delovanjem združenja na občnem zboru 14. februarja. Predsednik domačega združenja Martin Rebolj je v uvodu pozdravil prisotne člane in gosta sosednjega združenja iz Lukovice ter predlagal minuto molka za pred kratkim umrlega častnega predsednika Zveze združenj borcev Slovenije Janeza Stanovnika.

V nagovoru, ki je sledil, je spomnil na pojav ponovnega obujanja nacionalizma in fašizma marsikje po Evropi. Poudaril je, da spominske svečanosti opominjajo, da ne bi pozabili, kaj je vojna in njene grozote, da se te ne bi ponovile ne danes in ne v prihodnosti. Povedal je, da so kljub stiski z denarjem v letu 2019 v združenju izpeljali načrtovane dejavnosti: tri spominske svečanosti v domačih krajih, obisk standardnih prireditev v okolici in po Sloveniji, obisk spomenikov, kjer je običaj, pa je bil prisoten tudi prapor. V lanskem letu je k združenju pristopilo 6 članov, letos pa dva. Umrli so trije člani in tudi njim so posvetili minuto molka. Soglasno je bil sprejet sklep, da se organizirajo že ustaljene prireditve tudi v letu 2020. Večja prireditev bo letos v spomin žrtvam iz leta 1942, ko so nemški vojaki požgali devet domačinov privezanih na skednju, požgali vas, vaščane pa izselili. Spominska prireditev bo v soboto, 18. julija ob 11. uri v Hrastniku. Ponovno bodo na Občino Moravče poslali prošnjo za obnovo črk na spomenikih iz sredstev na proračunski postavki za ohranjanje kulturne dediščine.

V pomlad z novim zagonom

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: TONI BRODAR

V teh dneh se bo s spomladanskim delom nadaljevala letošnja nogometna sezona, kar velja tudi za selekcije NK Termit Moravče. Obdobje »mrtve sezone« (zimski premor) je bilo zelo pestro, saj v klubu ni bilo mirovanja.

Takoj, ko se je nekoliko ohladilo zunaj, so se ekipe preselile na trening v telovadnico OŠ Jurija Vege, čeprav je letošnja zima bila zelo prijazna tudi za kakšen individualni trening na prostem. Zadnji del priprav je bil razumljivo že opravljen na prostem, odvisno od vremenskih pogojev. Vmes je bilo odigranih tudi nekaj prijateljskih tekem, na katerih se najboljše oceni pripravljenost igralcev.

Med tekmovalnim premorom so se nekateri predstavniki kluba tudi ustavili po vseh bližnjih in daljnih naseljih naše prelepe Moravske doline in razdelili klubske koledarje ter zbrali nekaj prostovoljnih prispevkov. Zato se želim v imenu NK Termit Moravče zahvaliti vsem, ki ste prispevali k temu, da se bo v Moravčah še naprej igral nogomet in da se bo lahko naša mladina podila po igriščih za žogo.

Turnirji mlajših sekcij in starejših dečkov

Mlajše selekcije so se udeležile turnirjev, na katerih so se lahko družili s svojimi vrstniki, obenem pa uživali v nogometni igri tudi v zimskem obdobju. Najmlajši (U 7) so na začetku marca zaigrali na turnirju v Medvodah, malenkost starejši (U 8) pa so se pomudili v Cerkljah na Gorenjskem. Ekipe U 10 in U 13 sta bili že pred novoletnimi prazniki dejavni na turnirju v Trbovljah.

Selekcija starejših dečkov (U 15) je bila prisotna v Kamniku, med drugim pa se je udeležila še mednarodnega turnirja v Postojni, na katerem je zaintrigiralo 16 ekip iz štirih držav, naši mladi fantje so končali na visokem 3. mestu.

Pomembni so tudi podporniki

Zimski čas je primeren tudi za to, da se naveže stike tako s starimi kot novimi podporniki kluba.

NK Termit Moravče je okrepil sodelovanje z nekaterimi bližnjimi bencinskimi poslovalnicami družbe Petrol (Moravče, Litija 1, Litija 2, Blagovica, Izlake, Zagorje, Domžale 1, Domžale 3, Ig, Ljubljana-Litijska), ki bo zagotovo dobro pripomogel k nabavi najnovejših opreme in organizaciji kvalitetnih priprav v prihodnosti. Ob tem primernem trenutku so se tako srečali v Moravčah. Prvi izzivi so že pred vrati, že ta konec tedna (v soboto, 14. marca) ste vabljeni na obisk nogometnega igrišča v Moravčah, kjer se bosta v prvem spomladanskem krogu pomerili članski ekipe Termita in Svobode iz Kisovca. Kmalu pa sezono nadaljujejo tudi ostale ekipe.

NK Termit Moravče se ob tej priložnosti za podporo in sodelovanje zahvaljuje vsem podpornikom.

Delovno v pletarski šoli

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: BOJANA DORIČ

Znovim letom so s praktičnim delom začeli tečajniki v pletarski šoli Iztoka Urbanije. V uvodnih urah so na terenu spoznali material, ki se lahko uporabi pri izdelovanju košar.

Pod Iztokovim vodstvom so se sprehodili v bližnji gozdiček in nabrali kostanjeve, leskove in brezove veje, nekaj maklena in rdečega dreva. Na domačem vrtu so si nabrali enoletne poganjke jablan in hrušk ter vejice ligustra. Nabran material so uporabili za izdelovanje viter, stojk in ročajev.

Zanimanja je vedno več

Ker je tečajnikov veliko, potekajo delavnice ob ponedeljkih, sredo, petkih in sobotah. Skupine so mešane tako, da lahko začetnikom pomagajo s svojim znanjem in izkušnjami tečajniki iz nadaljevalnega programa. Med njimi se razvija prijeten odnos povezanosti, zaupanja in skupnega ustvarjanja. Iztok je za vsako skupino naredil program dela. V začetnem tečaju so se že lotili izdelovanja kmečkih košar. Nadaljevali bodo s trebušastimi košarami in se na koncu naučili osnov pletenja z ratanom. V drugem razredu bodo kmalu končali dolenjsko košaro. Izdelali bodo manjši košek in nadaljevali s pletenjem ratana in se urili z novimi vzorci. V tretjem razredu že izdelujejo košaro Tončke Jemec. Spletli bodo trebušasto košaro ter se izpopolnjevali s pletenjem zahtevnejših vzorcev iz ratana. V četrtem razredu izdelujejo moravške košare. Sledila bo košara po izbiri in pletenje zahtevnejših vzorcev iz ratana. V petem razredu izdelujejo tuštanjsko košaro. Tudi oni bodo izdelali košaro po izbiri in se lotili plesti najzahtevnejših vzorcev iz ratana.

Krajani podpirajo pletarsko šolo

Pri pletenju košar, košev in peharjev so Iztoku pri tako velikem številu tečajnikov v veliko pomoč člani Društva krajanov Tuštanj Jože Kovič, Pavla Lebar in Nataša Lončar, ki s svojim znanjem in izkušnjami vedno radi pomagajo. Za zaključek tečaja bo vsak tečajnik izdelal še pehar iz gozdne trave imenovane tudi trstikasta stožka ali po domače lesina. Iztoku bo pri tem pomagal Tone Muhič, tudi član Društva krajanov Tuštanj, ki je pri tej dejavnosti še posebej spreten.

Na svoje delavnice bodo ob koncu tečaja povabili dva gosta, ki se ukvarjata s pletenjem iz naravnih materialov, a na svoj način. Eden je Franc Brate, ki pleče še posebno lične peharčke in košare, drugi je Slavko Borišek, znan po vpletanju steklenic.

Delo v pletarski šoli je tako razgibano in ustvarjalno, da si ob zaključku delavnice, čeprav utrujen od dela, že želiš, da bi se že kar »jutri« nadaljevalo. Navsezadnje pa tu spoznaš nove prijatelje, navežeš nove stike, se z njimi veseliš in veš, da se lahko nanje zaneseš.

Nočni pohod ob kulturnem prazniku

BESEDILO: DANICA JANČAR, FOTOGRAFIJA: BOJANA DORIČ

Nočni pohod ob Rači smo letos ob kulturnem prazniku malce prenovili, o čemer smo občane podrobno obvestili v prejšnji številki Novic iz Moravske doline.

Za tiste, ki jim je bil tradicionalni pohod prekratek, smo ga podaljšali in začetek prestavili v Moravče. Dodano kulturno vrednost smo prispevali v obliki kratkih pripovedi o znamenitih Moravčanih, ki so v preteklosti ponesli ime Moravč v širši svet. Letos so bili omenjeni: Jurij Vega, Fran Detela, Dane Zajc, Makso Pirnat, Nikolaj Pirnat in Janez Pirnat.

Že v Moravčah se je na praznično popoldne ob 17. uri zbralo lepo število pohodnikov, dobrih trideset nas je bilo. Ko se je zmračilo in se je iz za hriba počasi dvignila ogromna, izredno svetla polna luna, bi si lepši večer težko zamislili. Svetilk med hojo po cesti nismo potrebovali, prav so prišle šele v gozdu.

Ob postanku na gradu Tuštanj so se pridružili še učenci POŠ Vrhpolje s starši, tako da nas je proti cilju pod Dvorjami prišlo več kot petdeset. Tu nas je čakal prigrizek in topel čaj ter Svetlinov Žiga s harmoniko. Učenci z učiteljico Tanjo so povedali, kaj Prešernovega so se naučili za praznik. Pridružili sta se jim še Fani in Natalija, članici KUD Vrhpolje, in dodali doživete recitacije. Žiga pa je zaigral nekaj domačih poskočnih. »A že kar grejo?!« je rekel, ko je opazil, da se pohodniki razhajajo. Hladno je postalo in tisti iz Moravč so imeli še dolgo pot do doma.

Hvala Pirnatovim z gradu Tuštanj za dobrodošlico in Cerarjevim za gostoljubje pri njihovem mlinu pod Dvorjami. Hvala vsem nastopajočim in gospe Nuški za vodenje pohoda. Če se bo prenovljeni pohod »prijel«, bomo lahko preverili prihodnje leto ob kulturnem prazniku, ko bomo zopet pripravili kratko pripoved o drugih znamenitih Moravčanih. V nekaj letih se bomo tako spomnili prav vseh.

Pust, pust, krivih ust

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: BRANKA BIZJAN

Pustne norčije in šemljenje izvirajo iz starih časov in prav je, da jih ohranjamo. Ponekod še vedno izdelujejo pustne maske doma, saj je ustvarjanje mask otrokom v veliko veselje in ponosni so, da lahko svoje delo pokažejo v pustnih sprevodih in obhodih po domačih krajih.

Letos so rokodelke Društva rokodelcev - Rokodelskega centra Moravče v okviru projekta Lokalne akcijske skupine Srce Slovenije »Od tradicionalnih spretnosti do sodobnih ruralnih turističnih produktov« izvedle delavnico za otroke z naslovom **Izdelaj si pustno masko**. Projekt je sofinanciran iz sredstev EU – Programa razvoja podeželja RS 2014–2020

V avli Kulturnega doma, so se 17. februarja 2020 zbrale babice, vnuki in rokodelke, ki so že prej pripravile vse potrebno za izdelavo mask. Najmlajši so z velikim veseljem risali, barvali, lepili in strigli maske s podobami muck, kužkov, samorogov in drugih živali, ki so jih odnesli s seboj in jih uporabili v pustnem času in v njih veselo rajali ter z njimi odganjali zimo.

Projekt LAS Srce Slovenije Od tradicionalnih spretnosti do sodobnih ruralnih turističnih produktov sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014–2020.

Pustni sprevod in rajanje maškar v Moravčah

BESEDILO: BOJANA DORIČ, FOTOGRAFIJA: DANICA JANČAR

Ljudski običaji, šege in navade nam v posameznih letnih časih lobudijo prastaro tradicijo življenja in verovanja.

Pustovanje je en od najstarejših ljudskih običajev. Samo praznovanje pusta sega že v predkrščansko dobo, njegovo izročilo so prevzeli Rimljani in si v predpomladnem času ustvarili več praznikov, ob katerih so se tudi šemili. Beseda pust, ki jo je poznal že Trubar, je verjetno nastala iz »mesopust«, torej iz besed meso in pustiti. Ljudje so se šemili (v začetku le moški), da bi pregnali zimo in prebudili naravo. Obisk maškar po hišah prinaša srečo in dobro letino. Star pregovor pravi: »Če maškare visoko skačejo, bo lan visok, če divje plešejo, bo repa debela!« Zato so maškare ali pustne šeme nagajive, vesele in poskočne.

Moravške poskočne maškare

Tudi v Moravčah se je na pustno soboto zbralo v sprevodu veliko veselih in poskočnih maškar. Točno ob 11. uri in 2 minuti je pustni sprevod krenil z avtobusne postaje mimo pošte, do kulturnega doma. Moravške mažoretke so ob zvokih Pihalne godbe Moravče vodile pustni sprevod. Za godbo so se zvrstile pustne maske. Videli smo razigrane klovne, strašljive čarovnice, spuži kvadratnike, nežne rožice, princeske vseh vrst, morsko deklico, kolačke, bojovite gusarje, kavboje, indijance, vojake, nindže, še celo dva dinozavra sta zašla v Moravče. Tam so bili tudi pogumni gasilci, policisti in prometniki in še mnogo drugih maškar. Sprevod je bil z množico raznolikih šem dolg.

Pustni krofi in rajanje

Pri kulturnem domu se je pustni sprevod ustavil. Po nekaj zaigranih skladbah pihalne godbe in plesu mažoretk, so šle maškare v Kulturni dom. V avli so

jih že čakali člani turističnega društva s pustnimi krofi in toplim čajem, ki ga je, kot vedno, prispevala OŠ Jurija Vege. V dvorani je ansambel Duo Pestotnik igral poskočne melodije. Maškare so v dvorani rajale in plesale, komisija za ocenjevanje mask jih je budno opazovala. Tudi letos je bilo delo komisije težavno, saj bi skoraj vse maškare zaslužile nagrado. Podelili so 9 nagrad, s katerimi so maškare pohvalili in skromno nagradili njihov trud in izvirnost.

Letošnji maškare niso imele veliko dela s preganjanjem zime, saj je v deželi že skoraj pomlad, uspelo pa je ohranjanje ljudskega običaja. Turistično društvo Moravče, Pihalna godba Moravče in Občina Moravče drugo leto spet vabijo v pustni sprevod in veselo rajanje.

Zeliščarice društva LIPA na ogledu farmacevtske zbirke

BESEDILO: MARINKA KOPAČ, FOTOGRAFIJA: MIMI MIKLAVČIČ

V prostorih poslovne stavbe Leka od leta 1986 domuje bogata farmacevtsko-medicinska zbirka pripomočkov in knjig Bohuslava Lavičke, lekarnarja češkega rodu, ki je leta 1909 prišel na Gorenjsko in v Trziču odprl svojo lekarno.

Naša mentorica Veronika nas je že lansko leto navdušila za njen ogled. Vse pa se je poklopilo letos in tako nas je v poslovni stavbi Leka sprejel gospod Davor Poljanšek, skrbnik Lavičkove zbirke. Z bogatim znanjem in iskričasto pripovedovanjem nas je popeljal skozi edinstveno zbirko, ki obsega 402 knjigi in 500 predmetov, nastalih vse od antike pa do 20. stoletja, s katerimi obiskovalcu ponudijo celoten vpogled v razvoj farmacije.

Lavička je več kot trideset let zbiral knjige s področja humanistike, filozofije, naravoslovnih in medicinskih znanosti, farmacevtsko-medicinske pripomočke ter keramično in

Zeliščarice pri ogledu zbirke

Arhivski prostor s knjigami

drugo posodje, v katerem so včasih hranili zdravila. Znal je latinsko in grško, poznal kulturo in način tedanjega življenja, bral Ovida in Cicera ter se tako odločil za medicinski poklic, ki ima namen lajšati zlo in bolečino.

Razstavljeni so dela Galena, ki je bil zdravnik, a je pomemben tudi za farmacijo, saj je opredelil zdravilo. Opisal ga je kot snov, ki organizem spreminja, hrana ga zgolj dopolnjuje. Med dragocenimi knjigami so tudi dela Horacija, Cicera pa tudi originalne izdaje francoskih literarnih klasikov Racina in Corneilla. Za nas zanimiva knjiga svete Hildegarde, mistično vizionarske zdravilke iz 12. stoletja in herbarij zdravilnih zelišč.

V zbirki lahko vidimo bronasto pinceto, ki so jo uporabljali pri kirurških posegih, različno posodo za shranjevanje mazil in sirupov, tehtnice, uteži, možnarje. Tu so posode, namenjene hrambi zdravil: tekočih in poltrdih, torej mazil in praškov. Zanimivo je, da se v Leku in drugih farmacevtskih družbah po svetu zdravila še vedno delijo na tak način. Na ogled je hišna lekarna v obliki kovčka in homeopatska lekarna v obliki knjige. Kot zanimivost Lavičkove zbirke pa sta na ogled tudi dva lista latinske Biblije, ki naj bi jo tiskal izumitelj tiska Gutenberg. Edini listi Gutenbergove Biblije na Slovenskem. Med drugo svetovno vojno bi bila zbirka

Vitrina s knjigami – predstavitev cimeta, kot izjemne rastline pri uravnavanju sladkorja v krvi

Vitrina z eksponati Lavičkove zbirke

kmalu izgubljena, saj so jo zase hoteli Nemci. 16. julija 1942 so Lavička kot talca ustrelili nacisti, ker je vodil tamkajšnjo lekarno in pomagal ljudem. Z vlakom so hoteli eksponate prepeljati čez mejo v Nemčijo, vendar so jih rešili partizani tako, da so pred mejo odklopili vagon, kjer so se nahajali. Leta 2002 je to zbirko na pobudo takratne Lekove uprave, Slovenija razglasila za kulturni spomenik državnega pomena.

Če vas zanima zgodovina zdravljenja, vpogled v njene prve korake in preplet medicine in farmacije vse do današnjih dni, se zapeljite do Leka in spoznajte delo velikega človeka, Bohuslava Lavičke, lekarnarja, ki je spoštoval zgodovino, se iz nje učil in jo ohranil zanamcem.

Občni zbor rokodelcev Moravške doline

BESEDILO: BOJANA DORIČ, FOTOGRAFIJA: SEAD ČURAK

Ob koncu meseca februarja smo se člani Društva rokodelcev – Rokodelskega centra Moravče zbrali na rednem občnem zboru. Tokrat smo se zbrali pri naši članici, na prijetni turistični kmetiji Pr' Makovc na Zgornji Dobravi.

Vse prisotne je, ob odsotnosti predsednice, pozdravila podpredsednica društva Branka Bizjan in že v uvodu poudarila, da je za rokodelce zelo delovno leto, da se glas o delu društva zaradi pridnih članov in članic širi daleč na drugo stran moravških hribov, vedno več tudi v tujino. Ko je delovno predsedstvo zasedlo svoja mesta, smo začeli z uradnim delom. Program dela, ki smo ga opravili v lanskem letu, je

predstavila Branka. Pohvalila je sodelovanje rokodelcev na številnih delavnicah, razstavah, srečanjih, izobraževanjih, projektih programov Lokalne akcijske skupine (LAS) Srce Slovenije, sodelovanjih z drugimi društvi in organizacijami ter ekskurziji.

Delavnice izvajamo dvakrat mesečno in jih vodimo članice ali pa v goste povabimo rokodelke oziroma rokodelce od drugod. Velikonočna razstava in rokodelski dan na gradu Tuštanj sta pri občanih in drugih obiskovalcih dobro poznana. Manj so znani projekti, ki jih v sodelovanju z LAS izvajajo naši člani in članice. Prav tako že vrsto let sodelujemo z Zvezo društev upokojencev Slovenije v Izoli v hotelu Delfin. Tam naše članice in člani vodijo delavnice za udeležence iz vse Slovenije.

Člani s svojimi aktivnostmi in lokalnimi izdelki predstavljamo občino Moravče povsod, kamor smo povabljeni ali pa sami organiziramo dejavnosti in predstavitve. Občina nas po besedah župana dr. Milana Balažica, ki se je udeležil občnega zbora podpira in načrtuje še tesnejše sodelovanje z nami.

Letošnje leto je bilo volilno leto in soglasno smo potrdili nov upravni odbor. Letošnji načrt dejavnosti je zelo obširen, še bolj bomo prisotni onkraj naših meja. Po uradnem delu se je predsednica delovnega predsedstva občnega zbora Sonja Jančar zahvalila vsem udeležencem in nas povabila na prigrizek in prijetno druženje.

Vabimo vas na

PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU,

ki bo v domu sv. Jurija na Izlakah.

V soboto, 21. 3. 2020, bodo

od 17. ure dalje v zgornjih prostorih doma razstavljali izdelke domače obrti.

Obenem bodo razstavljale tudi

VRANSKE ROŽCE,

in sicer aranžmaje iz krep papirja.

Na razstavah bo možnost nakupa.

Ponovno bo zaživela tudi otroška predstava, prirejena po zgodbi Ele Peroci,

STARA HIŠA ŠTEVILKA 3,

ki bo ob 19. uri.

Vaše prisotnosti v dvorani doma bodo veseli:

- učenci Glasbene šole Zagorje – baletni oddelek in violinisti,
  - plesalci plesne šole Feel the beat,
- igralci Kulturnega društva Svoboda Elektroelement,
  - Čemšeniški kvartet z Bojanom Kudrom,
- pevci Otroško-mladinskega cerkvenega pevskega zbora sv. Jurij
  - in učenci veroučne šole na Izlakah.

Register nesnovne kulturne dediščine (v nadaljevanju Register) je v Sloveniji začel nastajati leta 2008, ko je Slovenija ratificirala Unescovo Konvencijo o varovanju nesnovne kulturne dediščine.

Predloge za vpis v Register pripravlja Slovenski etnografski muzej, ki opravlja naloge nacionalnega Koordinatorja varstva nesnovne kulturne dediščine, Register pa vodi Ministrstvo za kulturo. Do začetka leta 2020 je bilo v Register vpisanih 76 elementov, med njimi tudi element Godbeništvo ter 207 nosilcev različnih elementov, med katere od 19. decembra 2019 sodi tudi Godba Moravče.

Vsak element v Registru ima tudi nosilce, saj le tako nesnovna kulturna dediščina ostaja živa in se prenaša na mlajše generacije. Za godbeništvo smo zapisali, da je oblika družbenega delovanja glasbenikov v okviru godb na pihala, kjer igrajo na pihala, trobila in tolkala. Razširjeno je po celotni Sloveniji in ima dolgo tradicijo. V Sloveniji je več kot 100 nepoklicnih godb. Kot osma po vrsti je bila vpisana tudi Pihalna godba Moravče, ki je bila ustanovljena leta 1924 in je uspešno delovala do začetka druge svetovne vojne. Ponovno so obudili njeno delovanje leta 1974 in od takrat neprekinjeno deluje. Od začetnih 20 članov je do danes godba prerasla v sestav s 50 člani, ki so večinoma mladi šolani glasbeniki.

Godba Moravče je v skladu z Unescovo definicijo nesnovne kulturne dediščine vzorčen primer nosilcev nesnovne kulturne dediščine, saj kulturno dediščino godbeništva prenašajo iz roda v rod in jo nenehno poustvarjajo, s čimer spodbujajo spoštovanje do kulturne raznolikosti in človeške ustvarjalnosti. (*mag. Adela Pukl dela v Slovenskem etnografskem muzeju)

BESEDILO: MAG. ADELA PUKL*
FOTOGRAFIJA: SIMON BURJA

Godba Moravče

- nosilec nesnovne kulturne dediščine

DIRIGENT

Šumečnik Miran

KLARINET

Bizilj Matjaž
Capuder Matjaž
Capuder Nejc
Cerar Kudeljnjak Lea
Klopčič Taja
Novak Larisa
Obreza Leona
Štefan Benjamin
Zajc Anže

PIKOLO

Svetlin Maša

FLAVTA

Brodar Ema
Capuder Lucija
Jaklin Vesel Tjaša
Ocepek Katarina
Peterka Anita
Ravnikar Katja
Vehovec Lucija

TENOR SAKSOFON

Čater Nika
Vesel Andrej

SAKSOFON

Čigula Tjaša
Jerman Timotej
Rotar Vid
Zajc Nastja

TENOR

Capuder Aleš
Capuder Martin
Vesel Milan

BARITON

Cerar Gašper
Groboljšek Luka
Kosmač Gregor

ROG

Groboljšek Ivo
Rotar Jernej

KRILNICA

Capuder Vid
Jere Jakob
Setničar Jože
Zajc Vojko

POZAVNA

Capuder Franc
Capuder Roman
Kosmač Matic

BAS

Kosmač Milan
Rotar Janez

BATERIJA

Dostal Žiga

MALI BOBEN

Novak Roman

VELIKI BOBEN

Slapar Franc

ČINELE

Grilj Franc

PRAPORŠČAK

Bizilj Igor

KID Limbar uprizoril novo otroško premiero

BESEDILO: BERNARDA MAL, FOTOGRAFIJA: SIMON BURJA

V soboto, 25. januarja, je v kulturnem domu v Moravčah po 19 letih znova svojo pekarno odprl pek Mišmaš. Mladinska dramska skupina se je spoprijela z vnovično postavitvijo pravljice Svetlane Makarovič na moravški oder.

V prvi izvedbi se je z režijskimi vprašanji ukvarjala Fani Capuder, drugič pa sta ustvarjali preizkušena režiserka Marjeta Capuder in začetnica v režijski vlogi Martina Razoršek. Odlično sta si zamislili koreografijo. Največ dela pa sta imeli z miškami, saj je večina od njih prvič stala na odru. Gledalci, ki smo videli prvo izvedbo in sedaj še drugo, smo pogrešali v naslovni vlogi Milana Kunavarja, a nas je Marijan Capuder hitro prepričal, da mu gre slediti, saj je njegov globok glas prav tako prepričal male miške, da so pridno mesile testo in s kruhom razveseljevale prebivalce Miševa. In če glasna mlinarica Jedrt ne bi vtikala nosu v tuje zadeve in gledala le na svojo korist, bi v Miševem še vedno obstajala skrivnost velikega Mišmaševega uspeha in kopica zadovoljnih in sitih prebivalcev.

Po umetniško nad slovenske nelepe lastnosti

Pikrost Svetlane Makarovič je opozorila na slovenske posebnosti, razen vtikanja nosu v tuje zadeve je izpostavila še nevoščljivost mlinarice (Alenka Capuder) in peka iz Kurje vasi (Aljaž Pirnat). Kot pa se v pravljici dobro nagradi in hudo kaznuje, se tudi v resničnem življenju, hvala bogu, na koncu dobro postavi pred hudo. Mišmaš je našel novo priložnost, župan (Andrej Klopčič) pa novo delo z reševanjem družbenih vprašanj. Prebivalci so potegnili najkrajši konec.

Odlična zasedba

Igralci, preizkušeni in novi, so odlično odigrali vloge s posebnostjo, da so vsi songi bili odpeti ob glasbeni spremljavi v živo (Klara Urankar, Benjamin Štefan in Martin Rode). Njihova spretna učiteljica je bila Maša Svetlin. Še posebej je navdušila Alenka Capuder v vlogi Jedrt. Poleg sključene

drže, hoje in gibanja na odru je zelo predirno z izurjenim glasom odigrala zahtevno vlogo nevoščljive mlinarice. V vlogi njenega mačka je debitirala Eva Razoršek s tako milim glaskom, da se je ježila koža. Tudi vaščanke so imele poleg zanimivih oblek že, tako govorne kot pevske dele igre, blizu profesionalne izvedbe. Sceno je zasnovala Nina Dorič Majdič in jo izvedla skupaj z Matejo Dorič in Avguštinom Faletom. Kostumi so delo Marije Brodar s pomočniki. Mnogi pa so bili še iz prve premiere. Ličenje in masko je izdelala Mateje Štepec. Na predstavo so vabili s plakati in gledališkim listom izpod oblikovalske roke Mojce Kunavar in vaje v oblikovalskem poslu Eve Pirnat. Najbolje pa jo je odnesla Klara Vučko, šepetalka, ki ni imela na predstavi nikakršnega dela.

In zakaj je tokrat Patricija ugnala v kozji rog Svetlano? Ker je s svojo čudovito otroško lastnostjo – čudenjem – v skupini rumenih mišk iskala odziv v dvorani in se vsakega vzgiba naklonjenosti tudi iskreno veselila. Bravo Patricija! Svetlana pa je v svoji odrasli zrelosti s prstom pokazala na to, česar bi se ljudje v resnici morali sramovati. Je zmagovalna kombinacija v čudenju brez sramu ob iskanju odgovorov na pojave v družbi?

Vsa velika Limbarjeva družina, ki je za premiero štela kar 50 ljudi, si zasluži zahvalo in pohvalo za novo postavitev Pekarne Mišmaš na oder.

Zbor Limbar v Domžalah

BESEDILO: ANA KUNAVAR, FOTOGRAFIJA: MIRO PIVAR

Prvega februarja letos je Komorni zbor Limbar prepeval pri maši v cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Domžalah, po maši pa ponovno uprizoril božično zgodbo. Prvič jo je zbor odigral na božičnem koncertu v cerkvi sv. Andreja.

Gospod župnik Klemen Svetelj je pri pridigi poudaril pomen izkazovanja pozornosti in topline drug drugemu. Takoj po koncu maše smo pevci izvedli božično scensko kantato skladatelja Matije Tomca, ki se je rodil pred 121 leti prav na božični dan. Zbrane je nagovoril Alojzij Štefan. Poudaril je, da je zgodba približana običajnemu človeku, delavcu, saj imajo pastirji v igri pomembno vlogo. So prvi, ki jim je bilo razodeto veliko veselje in upanje, saj so ga bili tudi vredni in pripravljani sprejeti.

Patricija Štefan in Andrej Gabršek sta ganljivo uprizorila lik Jezusovih staršev, ki kljub neuspelim poskusom vztrajata in ne obupata, zato je njuno zaupanje bogato poplačano. Pevci smo dramsko dogajanje spremljali s petjem, predstavljali smo vse ljudi, ki jim je veselo sporočilo namenjeno. Z orglami je nastop spremljala dr. Veronika Šarec.

Čeprav je bil božični čas pri koncu, je bilo opaziti, da je sporočilnost zgodbe vedno aktualna. Tomčev Slovenski božič se vedno znova dotakne ljudi s svojo preprostostjo in tisto res našo, slovensko milozvočnostjo.

Kolikor zemljanov, toliko različnih pisav!

Od 20. do 24. januarja je potekala vseslovenska akcija Teden pisanja z roko 2020, v katero je bilo vključenih 242 šol in drugih ustanov, ki so ozaveščale o pomenu pisanja z roko.

Osrednja tema letošnjega Tedna je bila 'V naši družini radi pišemo z roko'. S svojim rokopisom je pobudo podprl minister za izobraževanje, znanost in šport Jernej Pikalo ter številne znane osebnosti. Pevka Nuška Drašček, matematik Uroš Kuzman in športnica Ilka Štuhec so letošnji ambasadorji Tedna pisanja z roko.

Dr. Desiree Dickerson, nevroznanstvenica in psihologinja pravi, da imamo moč, da lahko spremenimo različne vidike delovanja možganov. Od tega, kako dobro se učimo, kako dobro obdržimo informacije v spominu, kako hitro naši možgani obdelajo informacije ... Z učenjem lahko povečamo število nevronske povezave, z uporabo določenih delov možganov lahko celo povečamo velikost določenih možganskih struktur! Naši možgani so odvisni od naših dejavnosti – bolj ko jih izpostavljam, izživimo, bolj delujejo in bolj verjetno bodo še naprej dobro delovali, ne glede na to, da se neprestano staramo.

Tehnologija ni rešitev za vse. Tudi hitrost ne. Upočasniti je potrebno misli in jih razvijati drugače. Pisanje z roko je dobro za možgane, ponuja tudi plodna tla za našo kreativnost! Pisava vsakega človeka je neponovljiva. Nihče na svetu nima take pisave kot jo imam jaz ali kot jo imate vi, nihče od 7,7 milijarde ljudi, ki živimo na Zemlji. Ali ni to osupljivo spoznanje? (Vir: <https://www.zrss.si/objava/teden-pisanja-z-roko-2020>)

V Moravčah upokojenski pevski zbor odslej kot samostojno društvo!

Na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti se v Moravški dolini ni bati, da bo "zamrla".

Od lanskega oktobra namreč upokojenski mešani pevski zbor deluje v okviru novoustanovljenega samostojnega društva z imenom: **Društvo Mešani pevski zbor Občine Moravče**. Društvo trenutno združuje preko dvajset pevcev, ki jih druži ljubezen do lepega petja in sproščenega druženja. Društvo ima sedež v Moravčah, vodi in zastopa ga Pavel Puhan.

Ko brez miru okrog divjam ...

BESEDILO: TATJANA ČOP, FOTOGRAFIJA: SIMON BURJA

VMoravški dolini kultura živi tako rekoč v vsaki vasi. V Krajevni knjižnici Daneta Zajca se bralci knjig družijo v šestih bralnih skupinah, kar jo uvršča visoko nad ostalimi knjižnicami. V Moravčah deluje tudi edini moški bralni krožek v Sloveniji. Glede na število prebivalcev je tolikšna vnema za pisano besedo kulturni presežek brez primere.

Amaterske dramske skupine s člani različnih starosti vsako leto na oder postavijo nove, vedno bolj zahtevne uprizoritve. Da o glasbi ne govorimo – tu je pesem doma! O tem priča ubrano petje moških, ženskih in mešanih pevskih skupin, izjemni koncerti tamburaškega orkestra, pihalne godbe, pa še vrsta posameznikov, kot sta navsezadnje tudi Marko in Taja, ki sta izvrstni občinski prireditvi ob kulturnem prazniku dodala še ščepec svežine in mladostne razigranosti.

Proslava v izvedbi KUD Vrhpolje

Programski svet Občine Moravče je tokrat celotno pripravo programa in izvedbo proslave ob kulturnem prazniku zaupal Kulturno-umetniškemu društvu Vrhpolje. Za odlično organizacijo in bogato vsebino proslave, ki je potekala 7. februarja 2020 v dvorani Kulturnega doma,

Petje Grajskega okteta in igranje tamburaškega orkestra sta zapolnila dvorano in predstavljala pravo kulturno sladico.

Taja Belaj, Miha Vodičar in Marko Levačič so ob koncu zaplesali jive. Miha Vodičar je večkratni državni prvak, evropski prvak in dvakratni svetovni prvak v kombinaciji desetih plesov. Videti je, da tudi Marka in Tajo čaka pot, polna uspehov.

Pedagogi so si edini v tem, da lahko Prešerna približamo že najmlajšim. Počastitev Prešernovega dne v Kulturnem domu Moravče se je začela s slovensko himno, nato pa je na oder stopila prikupna Manca Tkalec z recitacijo Uganke.

se lahko zahvalimo Fani Pačnik. Nastopali pa so pevci Grajskega okteta, Tamburaški orkester, recitatorke in recitatorji Manca Tkalec, Boris Huber, Špela Tandler, Jelka Lebar, Miha Podržaj in Lovro Levačič, mlada plesalca Taja Belaj in Marko Levačič ter njun trener Miha Vodičar. Proslavo je izvrstno povezovala Natalija Brodar.

Vsak nastop je le vrh ledene gore

Saj ste že videli fotografije plavajočih ledenih gmot na tečajih našega planeta. Vedno znova preseneča dejstvo, da površina, ki jo vidimo, predstavlja le manjši del, le vrh, pretežni del ledene gore se skriva pod morsko gladino. Tako je tudi s kulturnimi nastopi – pred vsakim nastopom, pred vsakim uspehom, so ure, dnevi, tedni in meseci vaj, iskanja popolnosti, brušenja podrobnosti – to je spodnji del ledene gore. Njen vrh pa je tistih nekaj minut nastopa.

Toliko dela, vloženega časa in truda za nekaj minut nastopa! Pa vendar je trud poplačan – s polno dvorano, s poslušalci, ki vidno uživajo in to tudi potrdijo z močnim aplavzom. Ta pa postane izvir, iz katerega se napajata vztrajnost in želja po novih dosežkih. Obenem pa je tu še večja nagrada – zadovoljstvo z ustvarjenim, s skupnim delom, začinjnim s posebnim neopredeljivim občutkom, ki žene naprej, ustvarja željo po naslednjih dosežkih in spodbudi tisti prijetni nemir. Zato bi lahko marsikoga, ki dela v ljubiteljskih kulturnih skupinah in ga nemir žene v »divje« delo, vprašali: KAM? Odgovor ni skrivnost – k novim uspehom, ki novim izzivom, k novemu nemiru, ki se ob uspehu na odrskih deskah in različnih predstavitev spremeni v zadovoljstvo, v mir.

Tokrat na odru tudi plesišče

Oder kulturnega doma je že marsikaj videl in slišal. Na njegovih deskah so bile uprizorjene veseloigre in tragedije, peli so mladi in stari, »trobente in gosli in cimbele« so igrale, tudi plesali so mladi po letih in tisti, po srcu in duši. Tokrat pa

Župan občine Moravče dr. Milan Balažič je poudaril, da je ponosen na moravska kulturna društva. Na srce nam je položil, da moramo ohranjati kulturo prav na vseh ravneh.

Natalija Brodar je plesnemu trenerju Mihi Vodičarju postavljala zanimiva vprašanja, zaradi katerih smo pobližje spoznali gospoda Vodičarja in njegovo delo, ki je obenem tudi njegova strast – ples in učenje plesa.

Marko Levčič
Taja Belaj

Prepir na odru zaradi »železne ceste«.

Lahko bi jih še in še poslušali – izjemni pevci Grajskega okteta so uvodoma »pobožali« duše poslušalcev z dovršenima izvedbama pesmi Tam, kjer pisana so polja in Videl dežele sem tuje.

Aplavz publike je zgovorno pričal o kakovosti programa in zadovoljstvu prisotnih.

sta se dvanajstletni Marko in njegova soplesalka Taja zavrtela drugače, v ritmu rumbe. O njunem delu, dosedanjih uspehih in ciljih se je s Tajinim in Markovim trenerjem Mihom Vodičarjem na odru pogovarjala Natalija Brodar. Pogovor je gospod Vodičar sklenil poskočno, v ritmu jive-a in plesni podij hitro predal svojima učencema.

Kultura je ogledalo duha

Ob koncu je obiskovalce nagovoril tudi župan občine Moravče dr. Milan Balažič. Poudaril je veličino Franceta Prešerna in njegovo prisotnost v življenju posameznika in naroda, njegov pomen pri graditvi nacionalne identitete. »Kultura je nujna lastnost človeka – iz ljudi se rojeva in ljudem je namenjena. Kultura je ljubezen srca, je ogledalo duha, je del vseh nas! Najprej smo ljudje – in to je največ, kar je,« je poudaril Balažič

Prešerno (vo) pero 2020-Smo letos ušli iz lokalnega v slovensko?

BESEDILO: BERNARDA MAL

FOTOGRAFIJA: NEŽA MOČILNIKAR

sreda, 29. januarja 2020, je na šoli potekalo 5. tekmovanje v lepem pisanju iz roko za Prešerno (vo) pero 2020. Udeležilo se ga je 115 tekmovalcev iz OŠ Jurija Vege, POŠ Urhpolje, POŠ Krtinka, OŠ Venclja Perka in 7 odraslih iz društev (PGD Krašče, KID Limbar, Mešani pevski zbor Moravče, DK Limbarska Ljona in KSD Peče). Podeljenih je bilo 21 pesev za izjemne izdelke, ki so bili na ogled na hodniku OŠ Jurija Vege Moravče od 7.2.2020 dalje; takrat so uradno bili razglašeni rezultati tekmovanja in izvedena slovesna podelitev na šolskih prireditvah ob slovenskem kulturnem prozniku. Letošnje tekmovanje je raznamovala udeležba tekmovalcev iz dveh drugih šol in izjemni odlomki besedil Daneta Zajca, čigar 90. obletnica rojstva je bila v letu 2019. Dogodek si je ogledal tudi župan občine Moravče dr. Milan Balažič in ob tem nagovoril 3. tekmovalno skupino iz lastno izkušnjo pisanja in pomenu pisanja za naše možgane. V prihodnosti želimo tekmovanje širiti še v večjo število šol in se pridružiti društvom in ustanovam, ki se

pričadevajo za enake cilje, kot je na primer Teden pisanja z roko, ki ga izvaja Društvo Radi pišemo z roko. Ustvarjalci inovativnega projekta vemo, kako izjemne koristi za naše možgane ima pisanje z roko. Trudimo se, da bi možgani dobili kondicijo in jo ohranjali v pozna leta vse daljše življenjske dobe ljudi! V marcu je razstava nagradjenih izdelkov v Krajevni knjižnici Daneta Zajca v Moravčah. Vabljeni k ogledu!

Rokopis članka in inicialka je delo Eme Barlič

Na pot pod najvišjo goro sveta

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: AJDA LALIČ

Kulturno in športno društvo Peče je v soboto, 15. februarja, organiziralo potopisno predavanje. V Pečah smo ljubitelji tovrstnih predavanj in do zdaj smo se odpravili že na vse mogoče konce sveta: v Indijo, Etiopijo, z Zdravniki brez meja po misijah po celem svetu in nazadnje lansko leto po Portugalski veji Jakobove poti. Letos nas je naš član in sokrajan Rok Stenko vzel s seboj v Nepal. Tja se je na aktiven dopust odpravil novembra lani. Natančno in z grafičnim prikazom je ponazoril treking pod najvišjo goro sveta. Najprej je namreč priletel v Kathmandu, od koder se je skupaj

s še nekaj slovenskimi popotniki odpravil z letalom do Lukle, kjer je tretje najnevarnejše letališče na svetu, od tam pa so krenili na Mardi Trek po vznožju Mt. Everesta.

Najvišja točka trekinga je bil bazni tabor, ki je bil včasih izhodišče odprav na Mt. Everest in leži na 5364 metrih nadmorske višine. S fotografijami in videoposnetki je Rok predstavil življenje tamkajšnjih prebivalcev in povsem drugačne podnebne razmere, kot jih poznamo, in so posledica nadmorske višine, ki si jo lahko v Sloveniji le predstavljamo. Po povratku v Kathmandu se je z lokalnim vodičem odpravil še na enotedensko raziskovanje druge ga

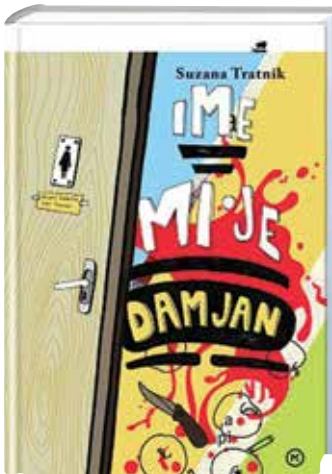
največjega nepalskega mesta – Pokhara, ki se po podnebnju povsem razlikuje od pokrajine, v kateri je preživel predhodne tri tedne.

Veliko število obiskovalcev je z zanimanjem spremljalo pripovedovanje o navadah tamkajšnjih prebivalcev, še posebej ljudstva Gurungi, ki mu je pripadal tudi Rokov vodič. Veseli smo, da smo se naučili marsikaj novega in predavanje je kar prehitro minilo. Roku se iskreno zahvaljujemo za pripravljeno predavanje in se tudi v prihodnje priporočamo, da nas vzame »s sabo« na katerega od svojih potovanj.

Ko zadiši po knjigi

BESEDILA ZBIRA: MAG. KATARINA PETERC

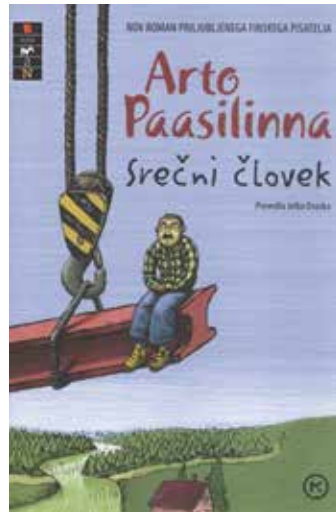
Bralci bralnih skupin Krajevne knjižnice Daneta Zajca vam priporočajo v branje naslednje knjige:

Suzana Tratnik Ime mi je Damjan

Mladinska bralna skupina se je tokrat podala v pripoved transspolnika Damjana. Njegov svet je težaven, poln sporov in socialnih služb. Zakaj? Damjana namreč NIHČE ne razume. Ne prijatelji, ne družina, niti punca. V svoji osamljenosti se vdaja alkoholu in drogam, to pa ga žene v nasilje. Na vse načine se upira predsodkom in pričakovanjem družbe, ki živi v omejenih spolnih vlogah. A Damjan mora vztrajati in najti svojo pot v iskanju lastne identitete.

Larisa Novak,
Bralna skupina za mlade

Arto Paasilinna Srečni človek

Vnovi bralni skupini Drevored besed smo brale knjigo Arta Paasilinna z naslovom Srečni človek. Skozi knjigo smo spremljale zgodbo postavnega inženirja za mostove Akselija Jaatinena. Najeli so ga za izgradnjo mostu čez Morilsko reko blizu Kuusmäkija. Njegov prihod je sprožil val nezadovoljstva. Nehote je padel v nemilost lokalnih veljakov. Slednji se na vse pretege trudijo očrtniti sposobnega in poštenega inženirja. Jaatinen je z zavzetostjo in preudarnostjo postal velik podjetnik in se maščeval vsem, ki so mu na začetku nasprotovali. Z zvitostjo in podporo prijateljev se je vpletel v vse nivoje vaškega življenja. Sčasoma si pridobi še zaupanje vaščanov. Na svoji poti na vrh pa se tudi zaljubi, poroči in ustali. Avtor je junaka oblikoval po resničnem človeku, ki ga je nekoč srečal na bencinski črpalki.

mag. Katarina Peterc,
Eleganca besed, bralna skupina za odrasle

Marjan Marinšek Astrid Lindgren

Vsebina knjige je zelo zanimiva. Spoznamo pisateljico, njena dela, način kako so nastajala. Nekaj del je prevedenih tudi v slovenščino. Astrid Lindgren je bila posebna osebnost, odraščala je na kmetiji, pri dvajsetih samostojno preživljala sebe in otroka v Stockholmu, se poročila in pisala. Vsak, še tako majhen dogodek je sprožil njeno živahno domišljijo in nastajale so zgodbe, ki jih je objavljala pri švedski založbi. V času, ko je bila že svetovno znana pisateljica in prejemnica različnih nagrad, se je oglasila v časopisu tudi kot zavedna državljanica. Ugotovila je, da jo država goljufa pri davkih, da jih plačuje preveč. Finančni minister je moral odstopiti. V vladi je završalo, pa je znala pomiriti ljudi. "Nič hudega, če se socialdemokratska stranka po dolgih letih vladanja malo prevetri", je povedala v enem od intervjujev. Astrid je bila zavzeta za ekološka vprašanja. Ko je ugotovila, da se mesto širi proti območju njihove kmetije, je kmetijo odkupila in jo obdržala tako, kot je bila v času njene mladosti. Hiše, kuhinje v teh hišah, so nešteto-krat nastopale v njenih zgodbah. Marjan Marinšek je prijateljaval s pisateljico, jo obiskoval na Švedskem, ona pa ga je sčasoma seznanila s srčiko svojega življenja. Tudi na Švedskem ni vse "zlato", potrebno je biti ustvarjalen, deloven, pa tudi trmast. Predvsem pa moraš imeti rad otroke, zlasti v njihovem najtežavnejšem obdobju odraščanja.

Mici Kavka,
Eleganca besed: bralna skupina za odrasle

Roald Dahl VDV

Vmesecu decembru smo se posvetili knjigi VDV (Veliki dobrodušni velikan), ki jo je napisal priljubljeni mladinski avtor Roald Dahl. Po več knjigah z resnimi temami smo se tako v prazničnem mesecu prepustili domišljiji. Roald Dahl je to knjigo napisal po srečanju s prekomerno visokim otrokom, kar nas je zelo navdušilo. Spremljali smo siroto Zofko in VDV-ja pri njunih doživetjih v Deželi velikanov. Pogumno sta se zoperstavila zlobnim velikanom. Pot ju je zanesla celo k angleški kraljici, a zgodba se srečno konča.

VDV in Zofka pa obiščeta tudi deželo sanj. Tokrat smo ugotovili, da so sanje zelo pomembne in bi bil brez njih svet zelo drugačen.

Nika Bizilj,
Beremo skupaj: medgeneracijska bralna skupina

30. medobčinski otroški parlament na Osnovni šoli Dob

BESEDILO: LANA KLOPČIČ, FOTOGRAFIJA: KARLINA STREHAR

Na osnovni šoli Dob je 4. februarja potekal že 30. medobčinski otroški parlament na temo **Moja poklicna prihodnost**. Dogodka so se udeležile OŠ Domžale, OŠ Vencija Perka Domžale, OŠ Roje, OŠ Trzin, OŠ Jurija Vege Moravče, OŠ Trzin, OŠ Dragomelj, OŠ Preserje pri Radomljah, OŠ Janka Kersnika Brdo in OŠ Rodica.

"Parlamentarci" z Nežo Mlakar - La popsi

Najprej je učence nagovorila ravnateljica šole gostiteljice OŠ Dob, gospa Barbka Drobnič, nato pa je uvodne pozdravne besede podala gospa Karlina Strehar, predsednica ZPM Domžale, ki je s svojim sodelovanjem izrazito pripomogla k strokovni izpeljavi srečanja mladih parlamentarcev.

Sledile so predstavitve udeleženišol, skozi katere so učenci na zanimiv in dinamičen način predstavili sklepe in pobude, ki so jih sprejeli na šolskih parlamentih. Opozorili so, da je za izbiro poklicne prihodnosti zelo pomembno, da dobro poznaš samega sebe, da veš, v čem si dober in v čem uživaš. Obenem se učenci že zelo dobro zavedajo, da je treba razmišljati široko in da nas čaka obdobje, ko se bo oblikovalo veliko novih poklicev, nekateri bodo izumrli, zato je v tej luči zelo pomembno, da se ne osredotočamo le na poklice prihodnosti, ampak da razvijamo veščine prihodnosti. Učenci OŠ Mengeš so opozorili, da bodo v prihodnosti veliko delovnih mest prevzeli roboti in zato moramo po njihovem mnenju v šolah razvijati prav tiste veščine, ki jih roboti nimajo.

Moja poklicna prihodnost

Lana Klopčič, mentorica učencev OŠ Dob je predstavila rezultate ankete na temo Moja poklicna prihodnost, ki je bila izvedena v mesecu decembru 2019 na vseh sodelujočih šolah. Anketni vprašalnik je rešilo kar 1270 učencev tretje triade in tako smo dobili zelo pomembne podatke o razmislekih, načrtih in pomislekih naših mladih glede njihove karijerne poti. Izkazalo se je, da je pri izbiri poklicne poti mladim najbolj pomembno to, da v svojem delu uživaš, da ti je delo všeč, da te veseli, da si v stiku z ljudmi, in da si zanj dobro plačan. Anketa je glede veščin prihodnosti pokazala, da učenci menijo, da imajo najbolj razvite naslednje veščine: odgovornost, vztrajnost in natančnost, najslabše pa: argumentiranje, nastopanje in izumljanje.

je. Učenci so v anketi podali tudi veliko zamisli za aktivnejše razvijanje določenih veščin v šoli, na primer: »*naredila bi več izven svoje cone udobja, manj »pifljanja« in več razmišljanja in ročnega dela, namesto zgodovine predmet imenovan prihodnost ...*«

Predavanje o izbiri poklica

Sledilo je predavanje gosta Andreja Pešca, ki je izpostavil, da je pri izbiri poklicne poti zelo pomembno, da se zavedaš, kaj rad počneš, kaj dobro počneš, da si za to lahko plačan in tudi, da svet to potrebuje. Po njegovem predavanju so se učenci razdelili v tri skupine in nato v delavnicah oblikovali aktivnosti in dejavnosti, ki bi po njihovem mnenju spodbudile aktivnejše razvijanje veščin prihodnosti, ki so v anketi zasedle zadnja mesta (argumentiranje, nastopanje, izumljanje), saj bodo le-te po mnenju slovenskih gospodarstvenikov za naše mladostnike zelo pomembne. Učenci so na delavnicah oblikovali zanimive pobude za dneve dejavnosti, prireditve, natečaje in debatne izzive in sedaj upajo, da jih bodo lahko čim prej tudi uresničili na svojih šolah.

Srečanje je s svojim nastopom sklenila gostja Neža Mlakar, polovica uspešne dvojice La Popsi. Skupaj s Karmen Meze sta s svojimi ledenimi lizikami La Popsi leta 2018 zmagali na natečaju Štartaj Slovenija. La Popsika Neža je z doživetim pripovedovanjem učencem brez dlake na jeziku natančno opisala svojo poklicno pot, iz prve roke podala občutke ob podjetniških vzponih in padcih in predvsem izpostavila, da ni uspeha brez trdega dela, neprestanega iskanja rešitev in trdne vizije. Učenci so ji zastavili mnogo vprašanj in kdo ve, če se ne bo kdo v prihodnosti prav zaradi nje podal na uresničevanje svojih kreativnih podjetniških zamisli, saj je bila njena energičnost in predanost svojemu cilju naravnost nalezljiva.

Ustvarjanje avtorske pravlјice v skupini Źabice

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: ANA GERČAR

Vnaši skupini Źabice otroci izredno radi prisluhnejo pripovedovanju pravlјic na kakršenkoli naēin. S sodelavko otrokom dnevno pripovedujeva, vēasih prebereva ali pa zaigra pravlјico. Ker pa otroci radi pristopijo k likovnim ustvarjalnim dejavnostim, sva se odloēili, da se udeleŹimo ustvarjalnega nateēaja, pod okriljem podjetja Lidl in skupaj z otroki ustvarimo ēisto svojo pravlјico.

Otroci v naēi skupini uŹivajo v sadnih malicah. ēe bolj pa jih pritege, ēe jim sadje postreŹeva narezano na koēēke, kot jev sadni kupi. Tako sva se odloēili, da bo naēi pravlјici naslov Sadna kupa. Pravlјica je izdelana na podlagah in vsaka podlaga pravlјice je narejena z drugo likovno tehniko. Otroci so ob spoznavanju in grajenju nove pravlјice spoznavali tudi razliēne tehnike ustvarjanja. K dejavnosti so radi pristopali in si vedno znova Źeleli ēe nadaljevati.

V nateēaju je sodelovala skupaj 101 ustanova, od tega 56 vrtcev in 45 Źol. Glavno nagrado so izŹrebali, ostale pa med prejetimi izdelki izbrali. Naēa skupina Źabice je bila izbrana v kategoriji najbolj domiselnih pravlјic; osvojili smo drugo mesto, na kar smo ponosni, hkrati pa Źe premiēljujemo in snujemo nove zamisli.

Sodelovanje in spoētovanje je stkalo in obdrŹalo pristne vezi

VMoravēah smo se 17. februarja 2020, zbrale Źenske, ki smo v ēasu Źupanovanja Ljudmile Novak vsak mesec iskale, snovale zamisli o bolŹi in ēe bolŹi podobi novic za vse obēane. Pisale smo in z vsako izdano številko vedele, na ēem se moramo ēe uēiti, ēesar v resnici nikoli nismo nehale. Sreēanje je bilo zares prirēno. Ob toplēm vēernem napitku smo si imele veliko povedati o Źivljenjskih poteh, na katere nas je zaneslo po skupnem noviēarskem obdobju. Obujale smo tudi spomine na ēas urejanja Novic iz Moravēke doline. Bile smo si enotne, da se lahko s ponosom ozremo na naēe skupne izdelke, ki so bili v resnici kronika kraja in hkrati medij, s katerim smo vsak mesec obrisali prah s koēēka domoznanskih vedenj v prepriēanju, da imaē bolj rad tisto, kar poznaē.

In seveda smo navduēene, da naēe Novice zaēenjajo svoje 21. leto izhajanja. Sreēno.

Bernarda Mal

OSNOVNA ŠOLA JURIJA VEGE, Vegova ulica 38, Moravče, tel.: 01 72 31 003

VPIS OTROK V VRTEC ZA ŠOLSKO LETO 2020/2021

Spoštovani starši, letos bo vrtec za vpis otrok v vrtec izvedel javni vpis.

Za šolsko leto 2020/2021 bo javni vpis potekal od 16. 3. do 31. 3. 2020 s sprejemom otrok v vrtec s 1. 9. 2020. To pomeni, da bomo vloge za vpis otrok v vrtec za naslednje šolsko leto sprejemali v navedenem času (od 16. 3. do 31. 3. 2020).

Starši oziroma skrbniki otroka (v nadaljevanju: starši) oddajo vlogo za sprejem otroka v vrtec na predpisanem obrazcu. Obrazec »Vloga za sprejem otroka v vrtec« dobijo starši v tajništvu šole in na spletni strani vrtca (www.vrtecmoravce.si).

Vloge morajo biti oddane osebno v tajništvu šole ali priporočeno po pošti na naslov: Osnovna šola Jurija Vege Moravče, Vegova 38, 1251 Moravče.

Vlogo za vpis otroka morajo oddati tudi starši otrok:

- ki otroka prvič vpisujejo v vrtec,
- ki so vlogo za sprejem v vrtec oddali med letom in niso bili sprejeti v vrtec,
- ki otroka ponovno vpisujejo.

Vabljeni!

Matej Žist, ravnatelj

Naj bo kultura naš vsakdan

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: MOJCA VOZEL

"Kultura je pesem, ples in zgodba. Kultura je slika, nasmeh, je lepa beseda, spomin, spoštovanje, tradicija in druženje.« Ta misel nas v vrtcu spremlja vsakodnevno, saj se vse naštetu združuje in prepleta skozi različne dejavnosti.

Prav poseben poudarek smo kulturnim dejavnostim dali v tednu ob slovenskem kulturnem prazniku – 8. februarju. V dneh slovenskega kulturnega praznika smo se spomnili na našega največjega pesnika, dr. Franceta Prešerna. S slikanico O dečku, ki je pisal pesmi smo spoznali njegov življenjepis. Pogovarjali smo se o državnih praznikih in spoznali državne simbole, naredili slovensko zastavo in prisluhnili slovenski himni. Tako smo spoznavali našo državo, njeno tradicijo, kulturno-zgodovinske značilnosti in krepili svojo narodno zavest.

Poleg seznanjanja in ohranjanja zavesti o kulturnem prazniku, smo posebno pozornost namenili starejšim pravljicam, zgodbam. Pripovedovanje zgodb, pesmi in branje pravljic je zagotovo nekaj, kar ljudi povezuje že leta in leta, iz generacije v generacijo. Prav je, da že v predšolskem obdobju skrbimo za ohranjanje tradicije in spomina na pravljice naših staršev, babic, dedkov ... Tako smo v vrtec prinašali pravljice naših staršev, starih staršev in jih ponosno predstavili svojim prijateljem. Hitro smo odkrili, da so nekatere pravljice podobne današnjim, a s popolnoma drugačnimi ilustracijami, platnicami itd. Trudili se bomo ohranjati pravljice, zgodbe, pesmi naših staršev, starih staršev, saj so to dragocene stvari, ki nas povezujejo iz leta v leto in obujajo lepe spomine. Veseli smo, da smo lahko spoznali starejše

pravljice. Seveda pa z velikim veseljem in zanimanjem prisluhnemo tudi novejšim pravljicam. Tako smo na poseben način spoznali pravljico z naslovom Nekega zimskega dne. Vzgojiteljice so nas seznanile z vsebino literarnega dela preko senzornih čutil. Za nas je bil to res nekaj posebnega. Pravljica nas je tako navdušila, da smo jo z veseljem pripovedovali tudi nekaterim skupinam v vrtcu. V pravljicah se namreč skriva posebna dežela, kjer se človeku vse ponuja, kjer je vse dobro, kjer je varen in se mu za nič ni treba truditi. Zato po pravljicni deželi hrepenimo vsi, ne samo otroci, temveč tudi odrasli. Želimo vam veliko prijetnih pravljic, tistih, ki jih boste prebrali sami, ali pa jih slišali od svojih prijateljev, sorodnikov, znancev itd.

Lepo vas pozdravljamo otroci iz skupine Metulji z Mojco, Anjo in Klaro.

„Če bi mi takrat kdo dejal, kaj vse bom pretekel, bi se le zakrohotal in šel na pir,“ pravi Aljoša. V tistih časih je bil kuhar in, kot se za kuharja spodobi, se mu je okoli pasu nabralo kar nekaj odvečne mase, ki pa je dolgoročno ni želel prenašati.

Z vneto pokostnico, žulji ter žarečimi koleno je v stilu prenatovorjenega šleparja začel sopihati okrog Gradiškega jezera, ki je bilo tedaj manj oblegano in za “mučeniške” uvajalne treninge toliko primernejši. To je bilo pred Ljubljanskim polmaratonom 2007, kamor se je na pobudo dveh tekaških kolegov prvič prijavil, ko je bil zmožen v enem kosu nekajkrat obkrožiti jezero.

Presenetljivo pa cilja v Ljubljani ni zgolj pretekel – kar je bila sprva njegova edina pobožna želja – ampak ga je pretekel prvi od omenjene trojice. “Mogoče, čisto mogoče, na moji športni poti še ni vse izgubljeno,” se je zamislil in se na tekaškem forumu, kjer je spoznal veliko športnih prijateljev, prijavil z imenom “Muc”.

V trinajstih letih je doma in v tujini uspešno zaključil številne tekme ter marsikje z njimi opravil v družbi najhitrejših. Po podatkih njegove boljše polovice Ane, ki ga na prireditvah v družbi psičke Kine učinkovito bodri, je Aljoša zaenkrat uspešno odključal že okoli 120 tekem.

V tujini se je udeležil The North Face Lavaredo IT, CCC/UTMB Francija, MIUT Madeira, The North Face Transgrancanaria, Salomon Cappadocia Ultra-Trail, 100 Milj Istre, Valamar trail HRV, Mozart 100 Salzburg in številnih drugih tekmovanj, na domačih tleh pa GM40, Pohorje trail, K24 trail v Črni na Koroškem, 12 ur Šmarne gore, K24 (“solo hribovski izziv”), 3 Vrhovi, če jih naštejemo le nekaj. Leta 2013 je polmaraton v Barceloni pretekel v času 1:13 (ura in 13 minut), Berlinski maraton pa v času 2:39 (dve uri in 39 minut). Noro! Do zgornjih številk sem se dokopal s težavo, saj je Aljoša resnično skromen in preprost. Pa iskren tudi, saj pravi: “Če bi rekel, da grem vedno teč z veseljem, bi se zlagal. Tekajska energija ni vselej na voljo, zato je super, če se občasno usedeš na kolo, se sprehodiš v hrib ali greš na kavo. Motivirajo pa gotovo tudi sveži in navdušujoči tekaški izzivi.”

Je ambasador trditve “VSE TIČI V GLAVI”, saj so ga nešteti premagani tekaški kilometri naučili, da se z vztrajnostjo in veliko volje doseže marsikaj. Zagotavlja, da se telo lahko natrenira do določene meje, za tem pa svoje vedno opravi psihična kondicija.

Ne jamra, nerodne tekmovalne prigode mu ne pridejo do živega in, ko prizna, da skuša cilj vedno preteči nasmejan, se namuzne ter kar zaprede od zadovoljstva. Ni kaj, tako to počne – vsak pravi in trdoživi “muc”!

SMOLNIKAR

BESEDILO: DAVID KOPRIVŠEK, www.neuhojenastezica.com

Previdno pri delu v poškodovanih gozdovih

VIR: ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) je 11. 2. 2020 po umiritvi vremenskih razmer opravil prvi terenski pregled gozdov. Ugotavljajo, da je prvi februarjski močnejši veter v prvem tednu februarja povzročil več poškodb kot tisti 10. in 11. februarja. Po prvih skupnih ocenah je zelo poškodovanega drevja v celi državi za približno 140.000 m³, od tega je največ smrek. Gre za okvirno oceno po prvem pregledu, končni podatki se bodo po pričakovanju spremenili oz. bo številka še večja.

Največ poškodb je na kranjskem gozdnogospodarskem območju (70.000 m³, večina na območju med Brnikom in Kranjem), kjer so bila poškodovana posamezna drevesa, veter pa je poleg posamičnih dreves lomil tudi na večjih gozdnih površinah. Sledi mariborsko območje, kjer je prva ocena poškodovanosti 25.000 m³, poškodbe so bile največje na širšem območju Slovenske Bistrice. Več poškodb je tudi na Blejskem, zlasti na planoti in pobočjih Jelovice ter na murskosoboškem območju.

Previdnost pri gibanju in delu v gozdu! Lastnikom gozdov in obiskovalcem gozda na prizadetih območjih svetujemo previdnost pri gibanju in delu v gozdu, saj je v krošnjah ostalo veliko odlomljenih vej, ki zaradi svoje teže in velike višine lahko povzročijo težke poškodbe.

Lastniki gozdov naj čim prej pregledajo gozdove in začnejo s sanacijo

Ker je med poškodovanim drevjem največ smreke, obstaja velika nevarnost, da se na nepravočasno pospravljenih smrekah namnožijo smrekovi podlubniki. Zato je zelo pomembno, da se podrtice čim prej odkrijejo, posekajo oz. izdelajo ter spravijo iz gozda. Zavod za gozdove Slovenije bo v naslednjih dneh podrobneje pregledal prizadeta območja. V najkrajšem možnem času bo tudi označil drevje za posek in izdal odločbe prizadetim lastnikom. S posekom poškodovanih dreves lahko lastniki gozdov začnejo pred izdajo odločbe Zavoda za gozdove Slovenije, morajo pa o pričetku del obvestiti svojega revirnega gozdarja, pri katerem dobijo vse dodatne informacije. Posek polomljenih in prevrnjenih dreves je izredno nevarno opravilo, zato lastnikom priporočamo, da se za samostojno izvedbo sečnje odločijo le, če so za to usposobljeni in opremljeni, drugače naj raje najamejo usposobljene gozdne delavce.

Zbirna vloga 2020

BESEDILO: PAVLA PIRNAT

Redni rok za oddajo zahtevkov zbirne vloge (t.i. subvencije) za ukrepe kmetijske politike je sreda, 6. maj. Vlogo je možno oddati še v zamudnem roku do 31. maja 2020, vendar se za vsak delovni dan zamude izplačila znižajo za 1 % oziroma 3 % za shemo osnovnega plačila v primeru dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

V času zamudnega roka je možna tudi oddaja kakršnihkoli sprememb, ki so nastale po oddaji zbirne vloge v rednem roku. Na spletni strani KGZS in ARSKTRP v rubriki »Zbirna vloga 2020 od A do Ž« dobite osnovne informacije. Za vse, ki ste prenašali plačilne pravice od 16. do 28. 2. bo vnos Zbirne vloge možen v aprilu.

Kdo mora oddati zbirno vlogo?

Vložiti jo morajo nosilci kmetijskih gospodarstev, ki:

- v letu 2020 uveljavljajo katerikoli ukrep kmetijske politike,
- so zavezanci za izpolnjevanje zahtev navzkrižne skladnosti,
- dajejo v promet živinska gnojila,
- so zavezanci za prijavo površin posebnih kultur – to so zelenjadnice in zelišča v intenzivni pridelavi, jagode na njivah, semena in sadike poljščin, zelenjadnic in zelišč, ki se pridelujejo v tleh na prostem ali v tunelih in reja polžev (natančno so opredeljene v Zakonu o ugotavljanju katastrskega dohodka),
- bodo postali člani organizacije proizvajalcev v sektorju zelenjave,
- bodo postali člani skupin proizvajalcev za skupno trženje,
- so zavezanci za oddajo zbirne vloge v skladu s predpisom, ki ureja dopolnilne dejavnosti na kmetiji,
- so vključeni v petletne obveznosti (ukrep KOPOP oz. EK).

Zahtevki v okviru zbirne vloge so:

- OMD plačila – plačila za kmetovanje na območjih z omejenimi dejavniki,
- neposredna plačila (osnovno plačilo, zelena komponenta, plačilo za male kmete, plačilo za mlade kmete ter proizvodno vezane podpore za strna žita, za zelenjadnice, podpora za mleko v gorskih območjih, za rejo govedih), plačilo za območja z naravnimi omejitvami (t.i. plačila PONO) za površine pri katerih je povprečen naklon GERK-a večji od 35 oz. 50 %,
  - plačila za dobrobit živali (DŽ) za govedo, za katerega je pogoj 4 mesečna paša (120 dni) in zdravljenje proti zajedavcem na osnovi analize blata, kar je potrebno opraviti pred pričetkom paše,

Povrnitev trošarine za 2019

Povrnitev trošarine za goriva, ki se uporabljajo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije poteka pod enakimi izhodišči kot za pretekla leta. Vrača se 70 odstotkov zneska povprečne trošarine za dizel gorivo za leto 2019. Rok za oddajo vloge je do 30. junija 2020. Upravičenci do vračila dela trošarine za leto 2019 so uporabniki, ki so imeli na dan 30. junij 2019 v RS v uporabi toliko gozda in kmetijskih zemljišč po posameznih vrstah dejanske rabe (GERK), da skupna normativna poraba znaša vsaj 540 litrov, oz. vsaj 150 litrov za gozd. Če je lastnikov gozda več, izpolnijo vlagatelju pooblastilo, ki je del zahtevka (2. stran obrazca). Normativna poraba znaša za travnike, njive, travniški sadovnjak 200 l/ha, intenzivni sadovnjak 420 l/ha in za gozd 15l/ha. Tudi letos velja, da računov, ki so osnova za izpolnitev zahtevka, ni potrebno pošiljati z izpolnjenim obrazcem, ampak jih morate hraniti doma (10 let). Račune bo potrebno poslati edino v primeru poziva pristojnega organa.

Možna je tudi elektronska oddaja zahtevka preko portala eCarina, kjer je na voljo brezplačna spletna aplikacija E-TROD. Možno pa je zahtevek oddati tudi še v fizični obliki na obrazcu TRO-A (enak kot lani), ki ga dobite na spletnih straneh finančne uprave www.fu.gov.si ali v lokalni KSS. Izpolnjenega pošljite priporočeno na naslov: Finančni urad Ljubljana, Oddelek za trošarine, Šmartinska 152a, 1524 Ljubljana.

Elektronski vnos bo možen na lokacijah kmetijske svetovalne službe, za izpostavo Domžale bo oddaja vlog potekala na sedežu na Viru. Za vnos se morate predhodno naročiti, s prijavo pa ne odlašajte in se prijavite najkasneje do srede 8. aprila.

- plačila za dobrobit živali (DŽ) za drobnico, pri katerem je pogoj 6- ali 7-mesečna paša (180 ali 210 dni) in zdravljenje proti zajedavcem na osnovi analize blata, kar je potrebno opraviti pred pričetkom paše,

- KOPOP (kmetijsko-okoljska podnebna plačila),
- ekološko kmetovanje.

Zahtevke za Dobrobit živali za govedo in/ali drobnico je potrebno vložiti pred začetkom paše, zato je za drobnico zadnji dan za oddajo zahtevka 5. maj! Letošnja novost je, da se zahtevek za DŽ lahko odda šele 8 dni po prejemu izvida koprološke analize blata, v nasprotnem primeru bo za zaključek vloge potrebno priti še enkrat.

Kaj je potrebno narediti pred vnosom zbirne vloge?

Urediti podatke vaše kmetije v Registru kmetijskih gospodarstev, pri čemer je pomembno, da imate:

- prijavljena vsa zemljišča, ki jih obdelujete,
- prijavljene površine, ki odražajo dejansko stanje v naravi tako po rabi kot po površini,
- da imate vpisanega namestnika, če na kmetiji ne živite sami,
- stanje brez napak tipa ERR (npr. prijava kmetij-

skih zemljišč na nekmetijski rabi) zaradi katerih je vnos onemogočen.

Pravilno prijavo zemljišč in odpravo napak lahko uredite najkasneje en dan pred vnosom zbirne vloge, na Upravni enoti Domžale (stavba Občine, II. nadstropje), za kar se je potrebno predhodno naročiti na tel. 7220-100.

Kaj potrebujete za vnos zbirne vloge?

Ko boste prišli na vnos imejte s seboj:

- dva izvoda izpolnjenega in podpisanega t.i. navadnega pooblastila (predpisan obrazec dobite na lokaciji KSS ali na spletu) v primeru, če na vnos ne pride nosilec,
- število posameznih kategorij živali na dan 1. 2. 2020,
- seznam kaj ste oz. boste kje sejali in izmere posameznih poljin, na katere je razdeljena posamezna njiva,
- seznam prejemnikov in količini oddanih živinskih gnojil,
- odločbe za 2019 (neposredna plačila in plačil za OMD) – obvezno, če so bila plačila znižana zaradi kršitev navzkrižne skladnosti,
- zapisnik morebitne kontrole v 2019,
- številko bančnega računa nosilca v primeru spremembe nosilca ali TRR glede na preteklo leto,
- če boste uveljavljali ukrep dobrobit živali za govedo, identifikacijske številke goveda, ki jih boste pasli,
- če boste uveljavljali ukrep dobrobit živali za drobnico, urejen in ažuren register drobnice na gospodarstvu (zelena knjiga),
- identifikacijske številke avtohtonih pasem, če jih boste uveljavljali v okviru KOPOP ukrepov,

- v primeru novih površin v okviru KOPOP nove analize zemlje ter gnojilne načrte in kolobar do vključno leta 2024,
  - podatki o količini (litri) neposredne prodaje kravjega mleka, vključno z mlekom uporabljenim za mlečne izdelke za neposredno prodajo in prodanim preko mlekomata.
- Če želite pregled, imejte s seboj registre živali (RGG – rumena knjiga, RDG – zelena knjiga, RPŠG – vijolična knjiga).

Kako in kdaj se naročiti na elektronski vnos zbirne vloge?

Elektronski vnos zbirne vloge in ostalih zahtevkov je obvezen in bo možen na lokacijah kmetijske svetovalne službe. Na Izpostavi Domžale bo oddaja vlog potekala na sedežu izpostave na Viru. Tako kot pretekla leta se je za vnos **OBVEZNO predhodno naročiti**. Osebo ali po telefonu se lahko naročite samo **v času uradnih ur**, seveda pa je možna prijava tudi preko elektronske pošte. Zaradi nemotenega dela imamo v času uradnih ur uvedena dežurstva, zato lahko pokličete na katerokoli od naših stacionarnih telefonskih števil. V kolikor boste klicali izven uradnih ur, se vam praviloma ne bomo mogli oglasiti, a vas bomo poklicali kasneje. Če tega isti dan ne bomo mogli storiti, vas prosimo, da nas ponovno pokličete v času uradnih ur.

Prosimo, da s prijavo ne odlašate in da se zaradi enakomerne porazdelitve vnosa vlog prijavite najkasneje do srede 8. aprila, saj po Veliki noči zaradi praznikov ni več veliko delovnih dni.

Pomembno!

Če ste zbirno vlogo že oddali in ste nato na Upravni enoti spreminjali GERK-e, morate obvezno do konca maja priti na dopolnitev, saj je potrebno površine prijavljene v Registru kmetijskih gospodarstev uskladiti s stanjem v zbirni vlogi. V nasprotnem primeru se to obravnava kot kršitev, ki ima lahko za posledico znižanje plačil.

Po oddaji zbirne vloge in po preteku zamudnega roka je možen umik posameznega zahtevka, če se še ni najavila kontrola. Nujno sporočite spremembe v naslednjih primerih:

- umik živali v obdobju obvezne reje v primeru izvajanja ukrepa Dobrobit živali za drobnico,
- sprememba kmetijske rastline, če vpliva na višino plačila za ukrep EK,
- če se na njivskih površinah, ki so vključene v ukrep KOPOP poseje druga kmetijska rastlina kot je navedena v vlogi,
- pri izvajanju ukrepa za zelenjadnice, če se spremeni datum setve ali sajenja ali predvidenega spravila (sporočiti najmanj 3 dni pred iztekom vloženih datumov),

Redni rok za oddajo zahtevkov zbirne vloge za ukrepe kmetijske politike je sreda, 6. maj. Vlogo je sicer možno oddati še v zamudnem roku do 31. maja, vendar se za vsak delovni dan zamude izplačila znižujejo.

- sprememba kmetijske rastline, ki vpliva na izpolnjevanje pogojev za zeleno komponento v shemi neposrednih plačil (obveznost imajo kmetije z več kot 10 oz. 15 ha ornih zemljišč),
- sprememba lokacije naknadnih posevkov ali podsevkov trave ali posevkov stročnic za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom (najkasneje do 15. 8. 2020),
- v primeru spremembe pri površinah s konopljo ali vrtnim makom oziroma če katerokoli drugo rastlino nadomesti s konopljo ali makom,
- oddaja obrazca za oddajo in prejem živinskih gnojil, ki ga mora vložiti kmetija, ki tovrstna gnojila oddaja in kmetije, ki so od bioplinarne prejele digestat – zadnji dan za oddajo je 15. 12. 2020,
- sporočanje višje sile ali izjemnih okoliščin (v 15 delovnih dneh, ko to lahko storite in priložite ustrezna dokazila).

V primeru, da iz kakršnihkoli razlogov po oddaji zbirne vloge pride do spremembe nosilca, je potrebno na AKTRP poslati še izjavo o prenosu kmetijskega gospodarstva (predpisan obrazec) in sporočiti transakcijski račun novega nosilca. To je potrebno narediti elektronsko, za kar se obrnite na nas.

Skavti bomo ponovno zbirali star papir

S kavti bomo v soboto, 18. aprila, zbirali star papir. Zabojujnik bo na avtobusnem parkirišču v Moravčah od petka do ponedeljka. Vse, ki imate doma star papir, naprošamo, da ga pripeljete v Moravče. Če tega ne morete, papir v soboto preprosto postavite na vidno mesto (najbolj priporočljivo ob cesti), da ga bomo skavti lahko v soboto pobrali. Hvala že vnaprej!

Vaši skavti

Naj pustni krof in pustna povorka v Šentvidu pri Lukovici

Besedilo in foto: Drago Juteršek

Tako kot so za pustni čas značilne pustne šeme ali maske, so značilni tudi krofi, ki jih v tem času pač pojemo največ. Trojanski krofi so blagovna znamka, ki je poznana po svetu, a vendar se najdejo krofi, ki si zaslužijo, da jih spoznamo nekoliko podrobneje.

S tem se je tokrat ukvarjala komisija, ki je ocenjevala krofe na letošnjem tekmovanju za naj krof 2020, ki poteka obenem s pustno povorko. Tokrat so na ocenjevanje svoje izdelke poslale tudi žene iz Društva podeželskih žena Moravče in prejele za krof priznanje. Le en krof je bil tisti »top in oh«, in sicer krof Helene Avbelj. Nagrajeni krofi in ostali so bili dani na pokušino in priznati je treba, da so bili dobri! Letošnja povorka je bila najštevilčnejša po udeležbi in raznolikost pustnih šem (tako posameznih kot skupinskih), zato je povzročala ne malo težav komisiji. Nagrade in priznanja sta tokrat podelili županja mag. Olga Vrankar in predsednica Turističnega društva sv. Vid Jerneja Strmšek. Za bučen potek pustnega sprevoda od Prevoj do Šentvida je poskrbela Godba Lukovica, ki jo je spremljal starodobni fičko z oznako »Milica«.

V Pečah zbirali rabljena oblačila

Besedilo: Ajda Lalić

Kulturno in športno društvo Peče že tradicionalno vsak januar organizira zbiranje rabljenih oblačil, obutve in drugih predmetov. Letos smo akcijo pripravili v soboto, 11. januarja, in odziv je bil neverjeten. Zbrali smo za 4 kombije stvari, po katere so tudi letos prišli prostovoljci Rdečega križa Slovenije - Območnega združenja Domžale in Vincencijeve zveze dobrote.

Vincencijeva zveza dobrote oskrbuje brezdomce in še posebej so se razveselili športnih in moških oblačil in obutve ter velike količine odej, posteljnine in brisač. Po ostalo so prišli z Rdečega križa. Hvala vsem, ki ste sodelovali pri akciji! Lepo je vedeti, da smo marsikomu polepšali hladne zimske dni.

V prvem delu leta najbolj dejavni pohodniki DU

Besedilo: Vojka Rebolj

Vse sekcije Društva upokojencev Moravče se sestajajo, vadijo, imajo delavnice tudi v najbolj zgodnjem delu leta. Ni pa odmevnih dejavnosti, ki se pravzaprav dogodijo še le po občnem zboru. Že nekaj let se 2. januarja srečajo moravški pohodniki na Limbarski gori z lukoviškimi. Ta dan so si pripravili medsebojni žur, saj so marsikaj prinesli domačega. Pohodniki so osvajali tudi druge hribe in doline: kar večkrat do Miklavža, do Limbarske gore, okoli Gradiškega jezera, po poti ob Rači in na Zasavsko goro.

Verjetno že veste, da Mešani pevski zbor ne deluje več v okviru dejavnosti sekcij DU. Društvo upokojencev Moravče jim želi na novi poti vse dobro.

Po zaključenem pohodu smo se na parkirišču še nekoliko zadržali, poklepetali in se okrepčali s prinesenimi piškoti in toplim čajem.

Po poti osebne izkaznice

Besedilo: Zvonimir Kolenc

Ste si kdaj podrobneje ogledali osebno izkaznico? Ste ugotovili, da je na njej zemljevid brez označenih krajev, oziroma so narisane samo izohipse ali plastnice? To so črte, ki povezujejo točke z isto nadmorsko višino.

Sam sem se poglobil in ne boste verjeli, kaj sem ugotovil! Zemljevid na osebni izkaznici prikazuje prostor na tromeji treh občin: Moravče, Litija in Zagorje! Dešen je v moravški občini na skrajnem levem robu osebne izkaznice.

Dešen je na vseh slovenskih osebnih izkaznicah!

Zemljevid se torej začne pri igrišču v Dešnu, kjer je tudi naravni spomenik – temna skala z belimi megalodontidami (vrsta školjk). Potem se vzpnemo na najvišji vrh v moravški občini, na Pivkelj turn, nadaljujemo do Slivne in GEOSS-a, v litijski občini, se gremo sončit na Fossilno morsko obalo na Vačah (kopali se ne bomo, ker bo takrat tam oseka), si ogledamo Situlo na Kleniku – začetek arheološke poti. Mimogrede, tudi konjenik na osebni izkaznici je vzet s plašča situle. Nadaljevali bomo po stari planinski poti do spomenika narodnemu heroju Alojzu Hohkrautu na Cvetežu, malo naprej je znameniti svinjak s stebrički in eko kmetija in sirarna na Vovšah (kjer živi zelo simpatična družina Kovač).

Prispeli bomo do cerkve na Zasavski gori (zagorska občina). Če bo kdo hotel do koč, bo ob tem že »izstopil« izven zemljevida na osebni izkaznici.

Vabim vas na praznovanje mojega goda!

Sklenil sem, da bom letos tako praznoval svoj god. To je dan norcev in lažnivcev – 1. april. Ludvika XIV. je na ta dan, leta 1713, njegov dvorni norec tako potegnil za nos, da bi po vseh tedanjih pravilih moral biti obglavljen. Sončni kralj pa se je odločil, da bodo na ta dan raje vsako leto praznovali dan norčkov in se šli prvoaprilske potegavščine.

Kdor se bo podal na to pot z mano in mojim prijateljem Seadom Ćurakom (on je pohodniška legenda, o kateri ste lahko prebrali v prejšnji številki), naj pride v sredo, 1. aprila, na igrišče v Dešen ob 10. uri. Čaka nas približno pet ur hoje, saj si bomo znamenitosti ogledovali na zabaven način. Več informacij je na voljo na spletni strani <http://www.vace.si/desen.htm>, lahko pa me pokličete na 041 896 632 ali 01 8976 680. Štartnine ni. Ta članek ni prvoaprilska šala, šalili se bomo spotoma.

Rad nas imam!

Podpis: Zvonček Norček

(Zvonimir Kolenc že deset let piše članke v litijski časopis Občan; njegovi članki so dosegljivi na <http://www.vace.si/page/>)

Ohraniti moramo vse tisto, kar je dobro

BESEDILO: LJUDMILA NOVAK, poslanka EP

Evropski parlament, ki mora na koncu dati soglasje k večletnemu proračunu EU, bo zeleno luč prižgal le takšnemu proračunu za obdobje 2021-2027, ki bo ustrezno naslovil ambicije povezave. To je bil glavni poudarek tokratnega plenarnega zasedanja parlamenta v Strasbourgu.

Sama sem v govoru poudarila, da z manj denarja ne moremo uresničiti več projektov in skupnih nalog. Lahko smo bolj racionalni, lahko varčujemo, preoblikujemo naš proračun, vendar ohraniti moramo vse tisto, kar je dobro. In dobrih projektov je v EU veliko.

Strinjam se s predsednico Evropske komisije Ursulo von der Leyen, ki je dejala, da so naše skupne politične prednostne naloge jasne. Do leta 2050 želimo postati prvi kontinent z nevtralnimi učinki na podnebje, zagnati moramo prehod v digitalno družbo ter omogočiti našim državljanom in regijam, da s temi velikimi spremembami pridobijo, npr. z vlaganjem v izobraževanje in usposabljanje za poklice prihodnosti.

Zaradi odhoda Velike Britanije iz EU bo sicer v evropskem proračunu prišlo tudi do manj denarja za dve doslej največji politiki proračuna EU – skupne kmetijske politike in kohezijske politike. Sredstva za kohezijsko politiko naj bi se na ravni EU zmanjšala za 10 % (za Slovenijo 9 %). Kohezijska sredstva so nujno potrebna za razvoj članic EU, zato menim, da bi morali razmisliti, ali je tolikšen odstotek zmanjšanja kohezijskih sredstev primeren.

Menim, da neto plačnice ne smejo pozabiti na solidarnost in da imajo od tega, da dajo več denarja manj razvitim državam članicam, tudi same koristi. Neto prejemnice pa ne smejo pozabiti, od kod je denar, ker se včasih obnašajo preveč samozadostno in ne spoštujejo evropskih pravil.

Celoten finančni okvir bi sicer v skladu s finskim predlogom znašal 1087 milijard evrov oziroma 1,07 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP) 27 članic EU, torej brez Velike Britanije, ki je na izhodnih vratih EU. A omenjeni odstotek BDP še ni dokončen, saj okoli njega še potekajo usklajevanja tako na Evropskem svetu kot tudi v Evropskem parlamentu.

Pisma bralcev

Rubrika *Pisma bralcev* je namenjena vsem, ki želite s predlogi, pobudami in kritičnim razmišljanjem izboljšati ali popestriti življenje v občini. Namenjena je tudi javnim vprašanjem občinski upravi, kadar gre za teme, zanimive za širši krog bralcev. Preko pisem bralcev lahko javno postavite vprašanja ali predloge glede samega časopisa. *Pisma bralcev* ne smejo biti žaljiva in zlonamerna. V kolikor gre za vprašanje, naslovljeno na javno osebo ali ustanovo, je objava omejena na dva zapisa z vsake strani na posamezno temo. Teksti naj praviloma ne presegajo 3500 znakov s presledki. *Pisem bralcev* ne lektoriramo in ne popravljamo slogovno. Opravimo samo osnovni pregled teksta in popravimo le tipkarske napake.

Ptički brez gnezda še vedno pojejo

"Ptički brez gnezda« je popolnoma pravo ime za Mešani pevski zbor upokojencev, ki je v začetku lanskega decembra ostal brez prostora za pevske vaje.

Pevski zbor upokojencev je vse od leta 1986, ko so upokojenci, ki jih je družila ljubezen do petja, ustanovili pevski zbor in imeli vaje, le kje drugje kot v prostorih upokojenskega doma.

Zbor je pred leti že deloval samostojno, nato pa je več let, kot ena izmed sekcij, deloval v okviru Društva upokojencev Moravče. Zaradi vse pogostejših nesoglasij z vodstvom društva upokojencev je bil julija 2019 z večino glasov članov zbora sprejet sklep, da zbor ponovno stopi na samostojno pot in ustanovi svoje društvo, saj bo le tako zagotovljeno nemoteno organizacijsko in tudi finančno delovanje zbora. Predsednik zbora je bil hkrati tudi pooblaščen, da prične postopek za ustanovitev društva in o tem obvesti predsednico Društva upokojencev Moravče gospo Vojko Rebolj. Na sestanku, ki se ga je udeležil tudi predsednik zbora, je bilo dogovorjeno, da lahko upokojenski pevski zbor, tudi kot samostojno društvo, še vedno uporablja prostore doma upokojencev z zagotovitvijo, da bo zbor kril del stroškov za ogrevanje. Dogovor je bil s strani predsednika zbora tudi potrjen.

V mesecu oktobru 2019 so bili izpolnjeni vsi pogoji Zakona o društvih (Ur.l.RS št. 64/2011) in pevski zbor upokojencev je začel delovati kot "Društvo Mešani pevski zbor Občine Moravče". Tedenske pevske vaje zbora so bile še vedno v domu upokojencev, nato pa je predsednik zbora, proti podpisu, 18. novembra 2019 prejel obvestilo predsednice Društva upokojencev Moravče z naslednjo vsebino, ki jo v nadaljevanju dobesedno navajava: "Mešani pevski zbor je bil del društvenih dejavnosti, zato smo vam dopustili, da imate ključ in uporabo ene od društvenih omar. Se-

daj, ko ste izstopili kot pevski zbor in boste delovali samostojno, prosimo, da do 25. 11. 2019 iz omare pospravite svoje zadeve in vrnete ključ omare. Želimo vam uspešno samostojno pot." (konec navedka).

Tako je tudi bilo. Pospravili smo omare, vrnili ključ in ostali brez prostora za pevske vaje. Prvi dan decembra je bil namreč zamenjana ključavnica vhodnih vrat in s tem onemogočen vstop v prostore doma DU.

Z vajami smo vseeno nadaljevali, saj nam je bilo s strani Občine dovoljeno, da za vaje "uporabljamo" sejno sobo. Tako se ptički brez gnezda še vedno zbiramo v jato, saj nas družijo, kot že rečeno, ljubezen do petja in druženja. Še vedno z lepo domačo pesmijo razveseljujemo staro in mlado v domačem kraju, kot tudi izven meja naše občine.

Ne glede na vse to, se nam porajajo vprašanja, ki nam nikakor ne dajo miru.

1. Člani pevskega zbora smo po več letih dela pridobili status upokojenca in imamo na podlagi le-tega tudi svoje pravice in obveznosti. Ena izmed pravic je tudi uporaba društvenih prostorov (5. alineja 19. člena Statuta DU Moravče) in ena izmed obveznosti tudi plačilo članarine za tekoče leto (4. alineja 20. Člena Statuta Društva upokojencev). S 1. decembrom 2019 nam je bil vstop v prostore doma DU onemogočen, saj je bila zamenjana ključavnica vhodnih vrat. Članarino za leto 2019 smo člani zbora vestno poravnali.

2. Kje je "ostal" sklep Upravnega odbora DU Moravče o izključitvi članov iz društva in s tem odvzema pravice do uporabe društvenih prostorov? Glede na 3. alinejo 21. člena Statuta DU članstvo v društvu preneha šele po dveh letih neplačane članarine!

3. In navsezadnje, ali je dom upokojencev Moravče sedaj v "privatni" lasti, da se je predsednica Društva upokojencev gospa Vojka Rebolj samovoljno odločila o tako skrajnem ukrepu in upokojencem, ki so člani zbora, "zaprla" vrata njihovega doma?

Upamo in želimo, da bomo nastalo situacijo sporazumno rešili in nam ne bo potrebno naših pravic iskati po pravni poti, saj kot pravi stari slovenski rek: "Da kdor poje, zlo ne misli". In tega mnenja smo tudi člani zbora, saj še nismo izgubili upanja, da se bomo v svoje "гнездо" ponovno vrnili.

Pavel Puhan in Ivica Zupančič

Občina Moravče

t: 01 72 47 140 / f: 01 72 31 035
 Ponedeljek: 8.00 - 10.30
 in 11.00 - 15.00
 Sreda: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 17.00
 Petek: 8.00 - 10.30 in 11.00 - 13.00

Karitas

Tretji četrtek v mesecu: 17.45 - 18.45

Rdeči križ

g: 031 291 564
 Prvi ponedeljek v mesecu:
 17.00 - 19.00

Župnijski urad

t: 01 72 31 055
 Ponedeljek in petek: 9.00 - 10.00
 in 16.00 - 18.00

Pošta

t: 01 72 96 510
 Ponedeljek, torek, četrtek, petek:
 8.00 - 10.30 in 14.30 - 17.00
 Sreda: 8.00 - 10.30 in 14.30 - 18.00
 Sobota: 9.00 - 11.00

Policijska pisarna

Ponedeljek: 16.00 - 18.00
 Petek: 8.00 - 10.00
 Zadnje nedeljo v mesecu:
 8.00 - 10.00

Osnovna šola Jurija Vege

t: 01 72 31 003 in 01 72 31 210
 www.osmoravce.si
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Vrtec

t: 01 72 31 227
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Podružnična osnovna šola Vrhpolje

t: 01 72 31 233
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Zavod za gozdove

Revir Moravče, Vegova 7
 g: 041 657 223

Gasilska zveza Moravče

t: 01 72 31 234
 24-urna dežurna služba
 na telefonu 112

**Novi delovni čas
Knjižnica Daneta Zajca**

t: 01 72 31 359
 Pon. in pet. zaprto
 Torek in četrtek: 13.00 - 19.00
 Sreda: 7.00 - 9.00 in 11.00 - 14.00
 Sobota: 9.00 - 12.00

Ambulanta splošne medicine

t: 01 72 31 008
 Ponedeljek in sreda: 13.00 - 19.00
 (sprejem do 18.00)
 Torek, četrtek, petek: 7.00 - 13.00

**Ambulanta za otroke
in mladino**

t: 01 72 32 943
 Ponedeljek in sreda: 13.00 - 19.15
 Torek: 7.00 - 10.30 (ambulanta),
 10.30 - 13.00 (posvet)
 Četrtek: 7.00 - 10.30 (ambulanta)
 Petek: 7.00 - 8.00 (ambulanta)
 8.00 - 11.00 (sis. pregledi),
 11.00 - 13.30 (ambulanta)

Diagnostični laboratorij

Ponedeljek in sreda: 13.00 - 18.00
 Torek, četrtek in petek: 7.00 - 12.00

Zobna ambulanta

t: 01 72 31 150
 Ponedeljek in sreda: 6.45 - 13.15
 Torek in četrtek: 12.45 - 19.15
 Petek: 6.45 - 12.45

**Zobna ambulanta za otroke
in mladino**

t: 01 72 32 750
 Ponedeljek in sreda: 7.00 - 14.00
 Torek in četrtek: 13.00 - 19.00
 Petek: 7.00 - 13.30

Patronažna služba

t: 01 72 32 944
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 8.00

Lekarna

t: 01 77 70 245
 Ponedeljek: 12.00 - 19.00
 Torek, četrtek, petek: 7.30 - 14.00
 Sreda: 13.00 - 19.00
 Prva sobota v mesecu: 8.00 - 12.00

**Kmetijska svetovalna služba
KGZS - Zavod LJ, Izpostava KSS
Domžale**

Šaranovičeva cesta 21a, Vir
 t: 01 724 18 45 ali 01 724 48 55
 Uradne ure: ponedeljek in sreda
 od 8. do 11. ure oz. po dogovoru

**Slovenski okoljski javni sklad,
mreža ENSVET**

Brezplačno energetsko svetovanje
 gasper.stegnar@ensvet.si
 (po predhodnem dogovoru)

LAS Srce Slovenije

Svetovanje s področja razpisov
 v okviru LAS, Občina Moravče
 Prva sreda v mesecu: 9.00 - 12.00

Čenjene bralke, spoštovani bralci!

Od decembra 2018 so objave v rubriki »Zahvale in V spomin« brezplačne. V Novicah pa lahko objavite brezplačno tudi vesele dogodke, ki jih želite deliti s sokrajani: obletnice, napovedi porok, objave rojstev ...

Uredništvo *Novic iz Moravske doline* vabi k sodelovanju vse, ki sestavljate križanke, sudoku, uganke ... Dobrodošli so tudi vsi predlogi, kako popestriti in izboljšati naše *Novice*. Vabimo vse, ki imate stare razglednice Moravske doline, da nam jih posodite za objavo.

Novi letnik *Novic iz Moravske doline* je prinesel tudi nov koncept idejne zasnove naslovnice. Predstavljali bomo različna področja, ki so prisotna v naši občini: rokodelstvo, obrt, umetnost, kulinariko, arhitekturo, restavracijsko ... Zato v letu 2020 odpiramo nov natečaj. Vabimo vas, da na uredništvo pošljete predloge, katero področje naj v sliki (in besedi) predstavimo in seveda fotografije s tega področja, ki so primerne za naslovnico.

Rubrika pisma bralcev v *Novicah iz Moravske doline* je odprta za vaša vprašanja, pobude in kritike. Seveda pisma ne smejo biti žaljiva ali zlonamerna. Pišite nam na e-naslov: **moravske.novice@moravce.si!**

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre ...
Le daleč, daleč je ...*

Zahvala

Svojo življenjsko pot je v 88. letu starosti sklenil oče, dedek, pradedek, stric in brat,

Franc Kmetič

IZ ČEŠNJC PRI MORAVČAH.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej pa se zahvaljujemo Lovski družini Moravče in MPZ Moravče pri organizaciji in realizaciji pogrebne svečanosti ter vsem posameznikom, ki so kakorkoli sodelovali pri izvedbi pogreba.

Sinova Bojan in Vojko z družinama

*Tako tiho, skromno si živel,
takšno tudi si življenje imel,
zdaj rešen vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.*

Zahvala

Svojo življenjsko pot je v 82. letu starosti sklenil naš brat in stric

Jože Merela

IZ VELIKE VASI.

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja, darovane sveče in sv. maše.

Hvala PGD Velika vas in ostalim PGD za zadnje slovo, tajniku Dejanu za ganljiv govor ter župniku Marku Avseniku za lep cerkveni obred. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Ljubil planine si, reke, gozdove,
ljubil si morje in tudi vetrove.
Naj bo srečno tvoje potovanje,
svoj prijazen nasmeh pa vračaj nam v sanje.*

Zahvala

Mnogim zvezdam na nebu se je pridružil naš dragi

Primož Šinkovec

IZ MORAVČ.

Ob boleči izgubi se srčno zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami v najtežjih trenutkih življenja.

Hvala vsem, ki ste se poslovili od njega in ga pospremili na poslednji poti. Hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom in društvom za vse besede tolažbe, stiske rok, darovane sveče, cvetje, maše in druge darove.

Hvala župnikoma gospodu Kancijanu in gospodu Janezu za lep pogrebni obred, vsem pevcem, ki ste z lepo pesmijo pospremili Primoža na njegovi zadnji poti ter vsem, ki ste z lepimi besedami opisali njegovo življenje.

In ti, Primož! Za vedno boš ostal v naših mislih, besedah in srcu! Zelo te pogrešamo, vendar smo hvaležni, da smo bili del tvojega življenja. Hvala za vse lepe trenutke, ki smo jih skupaj doživeli!

Iz srca hvala vsem!

Vsi njegovi

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.*

V spomin

8. februarja je minilo žalostno leto, odkar se je poslovila draga mama, stara mama, sestra in teta

Pepca Kos, rojena Prašnikar

IZ DRTIJE.

Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu in z lepo mislijo postojite ob njenem grobu.

Vsi njeni

*Ti ne veš,
kako pogrešamo te mi.
Spočij si trudne zdaj oči,
za vse še enkrat hvala ti.*

V spomin

18. marca bo minilo eno leto, odkar nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta.

Alojzija Rožič

PO DOMAČE KORUNOVA MAMA.

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, zanjo molite in se jo spominjate.

Vsi njeni

Hvala vam, gospod Jože Novak!

Ob koncu priprave te številke smo izvedeli, da je v devetem desetletju življenja svojo pot sklenil gospod Jože Novak iz Vrhpolja. Kljub svojim letom je še januarja napisal tri članke za Novice, od katerih smo enega že objavili. Bil je zapisovalec dogodkov v svojem kraju in ni mu bilo žal časa za pripravo člankov, natipkanih na pisalni stroj. Besedila in fotografije je vedno lično opremil, saj je doma očitno hranil vestno urejen arhiv.

Po izidu prejšnje številke časopisa sem gospoda Novaka poklicala in mu povedala, kako bomo razporedili objave njegovih člankov. Pogovor z njim je bil prijeten, njegov glas mladosten, misli živahne. Zato me je vest o tem, da v uredništvu ne bomo več prejeli njegovih prispevkov, presenetila in razžalostila.

Uredništvo se gospodu Jožetu Novaku zahvaljuje za njegov doprinos k vsebini Novic iz Moravske doline. Najbližjim izrekamo iskreno sožalje.

v imenu uredništva

Tatjana Čop, odgovorna urednica

RAZPORED ODVOZA KOSOVNIH ODPADKOV V OBČINI MORAVČE (POMLAD 2020)

DATUM ZAČETKA ODVOZA	KRAJEVNA SKUPNOST	NASELJA
16. 3. 2020	KS Moravče	Češnjice pri Moravčah, Dole pri Kraščah, Drtija, Dvorje, Gabrje pod Limbarsko goro, Gorica, Hrastnik, Imenje, Krašče, Limbarska gora, Moravče, Mošenik, Negastrn, Ples (brez hišnih števil 8. in 9.), Podstran, Pogled, Prikrnica, Rudnik pri Moravčah, Selce pri Moravčah, Serjuče, Soteska pri Moravčah, Spodnja Dobrava, Straža pri Moravčah, Sveti Andrej, Vinje pri Moravčah, Zalog pri Moravčah, Zgornja Dobrava
17. 3. 2020	KS Dešen, KS Peče, KS Velika vas	Dešen, Gora pri Pečah, Hrib nad Ribčami, Katarija, Križate, Peče, del naselja Ples (hišni številki 8 in 9), Podgorica pri Pečah, Pretrž, Spodnji Prekar, Velika vas, Zalog pri Kresnicah, Zgornje Koseze, Zgornji Prekar
19. 3. 2020	KS Vrhpolje	Dole pod Sveto Trojico, Goričica pri Moravčah, Selo pri Moravčah, Spodnja Javoršica, Spodnji Tuštanj, Stegne, Vrhpolje pri Moravčah, Zgornja Javoršica, Zgornji Tuštanj

Med kosovne odpadke iz gospodinjstev spadajo:

- ✓ kopalniška oprema,
- ✓ pohištvo,
- ✓ preproge,
- ✓ oblazinjeno pohištvo,
- ✓ svetila in senčila,
- ✓ veliki gospodinjski aparati (štedilniki, hladilniki ...),
- ✓ veliki železni in drugi kovinski kosi ...

Med kosovne odpadke iz gospodinjstev NE spadajo:

- ✗ nevarni odpadki, kot so embalaža škropiv, olj, barv in lakov,
- ✗ avtomobilski deli,
- ✗ akumulatorji,
- ✗ gume,
- ✗ sodi,
- ✗ gradbeni material,
- ✗ veje dreve in živih mej,
- ✗ azbestna kritina.

Kosovne odpadke postavite na predvideni dan odvoza do 5. ure zjutraj na odjemno mesto, kamor običajno postavite zabojnike za komunalne odpadke.

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o., Savska 34, 1230 Domžale
01/729-54-30 | info@jkip-prodnik.si | www.jkip-prodnik.si.

PRODNIK | 60
Javno komunalno podjetje let

RAZPORED ODVOZA NEVARNIH ODPADKOV V OBČINI MORAVČE (POMLAD 2020)

DATUM	URA	NASELJE	LOKACIJA
24. 3. 2020	14.00-14.45	Peče	Pri gasilskem domu
	15.00-16.30	Moravče	Pri gasilskem domu
	17.00-18.00	Krašče	Pri gasilskem domu

KAKO RAVNATI Z NEVARNIMI ODPADKI?

- ★ Nevarni odpadki naj bodo v embalaži, ki omogoča varen prenos do zbirnega mesta.
- ★ Tekoči odpadki naj bodo v zaprti posodi, čeprav improvizirano.
- ★ Odpadkov iste skupine ne združujte v večjo embalažo, ker lahko pride med njimi do kemične reakcije.
- ★ Odpadke naj prinesejo polnoletne osebe, ki bodo pri rokovalju z njimi upoštevale varstveno tehnična navodila, ki ste jih dobili z nakupom izdelka, iz katerega je odpadke nastal.
- ★ Ostri odpadki morajo biti predani v embalaži iz stekla ali trde plastike.

Kaj so nevarni odpadki? Akumulatorji, baterije, zdravila, pesticidi, barve, laki, kozmetika, svetila, gume osebnih avtomobilov, motorno olje, pločevinke s potisnim plinom, razredčila, odpadno jedilno olje, ostri medicinski odpadki (npr. igle) ...

Pomembno! Nevarni odpadki lahko zaradi svoje sestave ob nepravilnem odlaganju onesnažijo okolje, podtalnico ali druge dragocene vodne vire. Zato nevarnih odpadkov NE SMEMO odlagati v navadne zabojnike za odpadke ali v naravo, prav tako pa jih ne smemo zlivati v kanalizacijo.

Ste vedeli? Nevarne in kosovne odpadke lahko kadar koli v letu brez doplačila oddate v Centru za ravnanje z odpadki Dob.

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o., Savska 34, 1230 Domžale
01/729-54-30 | info@jkip-prodnik.si | www.jkip-prodnik.si.

PRODNIK | 60
Javno komunalno podjetje let

ČISTA 10 KA

Slikarska šola Blaž Slapar
2009/19

18.4.2020,
ob 20. uri
OSNOVNA ŠOLA
JURIJA VEGI

Slavnostna
akademija
ob deseti
obletnici

OBČINA MORAVČE

VABILO NA ODKRITJE SPOMINSKEGA OBELEŽJA JURIJU VEGI

Vabimo Vas, da se v petek,
20. marca 2020 ob 18.30 uri pred
slavnostno akademijo ob
občinskem prazniku pred
zgradbo Občine Moravče
udeležite odkritja spominskega
obeležja slovenskemu velikanu
znanosti in našemu moravškemu
rojaku Juriju Vegl.

Spominsko obeležje bo
predstavljalo začetno točko
bodoče Vegove poti od Moravč do
njegove rojstne vasi Zagorica. Ob
odkritju bo izveden kratek
kulturni program, prisotne pa bo
nagovoril župan Občine Moravče
dr. Milan Balažič. Vabljeni!

Pletarska šola Iztoka Urbanija in
Društvo krajanov Sp. in Zg. Tuštanja

vabimo na zaključek tečaja pletanja košar in razstavo končnih izdelkov,

ki bo 24. maja 2020 ob 10. uri
v Spodnjem Tuštanju.

Program:

- od 10.00 do 15.00: delavnice pletanja košar za obiskovalce
- od 15.00 do 17.00: uradni del (predstavitve delovnega zvezka o pletanju košar, podelitev priznanj in zahval tečajnikom pletarske šole za leto 2019/2020)

Hrana iz odprte kuhinje. Za glasbo bo poskrbel Ansambel Gregorja Kobala. Del košar bo na voljo za nakup. Srečanje bo potekalo v šotoru v športnem parku Cegunca v Spodnjem Tuštanju pri Moravčah.

Lepo vabljeni!

Iztok Urbanija
Pletarstvo in pletarski tečaji

Tuštanj
27. MAJ

Tuštanj 2020

27. tradicionalno prvomajsko srečanje
v Tuštanju (Cegunca) pri Moravčah

10.30	11.00	13.00
Pihalna godba Moravče in Moravške Lilije	ŽIV-ŽAV z Alenko Kolman plesno glasbeno zabavo z maskotama Dinosaver Dino in Robovlaki - sledila bo celodnevna animacija za otroke	Ansambel Petra Finka
13.00	20.30	
Start povorke oldtimerjev (gostišče Seklčič - Zalog pod Sv. Trojico). prijavite se lahko od 11. ure dalje	Mambo kings	

Pridite v obtem prijaznih ljude!

Želimo vam vesele in blagoslovljene velikonočne praznike. Duh velike noči naj vas spremlja vse dni v letu.

župan dr. Milan Balažič
in Uredništvo Novic iz Moravške doline

Dobrodelni pohod za sladkorčke, otroke s sladkorno boleznijo

17. aprila 2020 vse naše poti vodijo na ČZS!

... vsak po svojih zmožnostih, meter ali kilometer, a vsak z dobrim namenom!

Čebelarska zveza Slovenije (ČZS) v sodelovanju s **Pediatrično kliniko**, Kliničnim oddelkom za endokrinologijo, diabetes in boleznimi presnove ter **Društvom za pomoč otrokom s presnovnimi motnjami** aprila vabi na vseslovensko dobrodelno prireditev v pomoč otrokom s sladkorno boleznijo – **sladkorčkom**.

Vse slovenske čebelarje in podpornike zato vabimo na dobrodelni pohod na Lukovico. Na sedež ČZS se lahko odpravite vsak od svojega doma ali z nami prehodite le zadnji del poti. Predsednik ČZS Boštjan Noč se bo iz domače Žirovnice na 58 km dolgo pot odpravil 17. aprila ob 2. uri zjutraj. Ob prihodu na Lukovico se bomo poveselili na dobrodelnem koncertu.

Kje vse bodo potekale **poti**, kdo vse se nam bo pridružil in kako lahko donirate za obolele otroke, vas bomo dnevno obveščali na **WWW.CZS.SI**.

Sladkorčkom in ostalim diabetikom bomo pripravili smernice za uporabo čebeljih pridelkov v njihovi prehrani.

Častni pokrovitelj prireditve:
predsednik RS Borut Pahor.

Do 17. februarja 2020 so projekt podprli in napovedujejo aktivno udeležbo:

- predsednik državnega zbora RS Dejan Židan,
- ministrica MKGP Aleksandra Pivec,
- Trgovina HOFER d.o.o.
- Vzgojno izobraževalni zavod Frana Milčinskega Smlednik,
- Gostišče Pri čebelici,
- Celjski sejem,
- Nacionalni inštitut za javno zdravje,
- Zveza paraplegikov Slovenije,
- Zveza društev upokojenecv Slovenije,
- Zveza tabornikov Slovenije,
- Osnovna šola Žirovnica,
- Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije
- Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Celje
- Planinska zveza Slovenije
- Društvo Šola zdravja
- Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov.

Medijska pokrovitelja:

- Radio Aktual,
- Radio Veseljak.

IMENA VSEH PODPORNIKOV, ki se nam bodo priključili naknadno, bomo tedensko objavljali na naši spletni strani www.czs.si.

OBČINA LUKOVICA

ČZS v sodelovanju z Občino Lukovica ob zaključku pohoda, **17. aprila ob 17.00** v šotoru pred Čebelarskim centrom Slovenije organizira **dobrodelni koncert**.

Povezoval ga bo **Klemen Bunderla**. Za otroke bodo poskrbeli: **Ribič Pepe** • **Čarodej Toni** • **Klovn Žare**. Nastopili bodo: **Ana Dežman** • **Danijel Popovič** • **Denis Porčič** • **humorist Denis Kregar - Tone Serpentinšek** • **Glumač Konrad Pižorn - Kondi** • **Glasbeno društvo Veseli Begunčani** • **Godba Lukovica** • **Komorni moški zbor Čebelarske zveze Slovenije** • **Društvo kamniških mažoret** **Veronika** • **Marko Vozelj** • **Miran Rudan** • **Policijski orkester** • **ansambel Poljanšek** • **Rok Ferengja/Rok'n'Band** • **Rado Mulej** • **Riya - Patricija Štifter** • **ansambel Šani Šeni** • **Werner in Darja Gajšek**

DRUŠTVO KRAJANOV
DEŠEN - DŠN

VABI
NA 16.
POHOD ŽELJA
NA PIVKELJ TURN

V POČASTITEV
OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE MORAVČE

V NEDELJO, 22. MARCA 2020.

Dobimo se pri Planinskem domu ob 13. uri
in na vrhu ob 14. uri,
kjer bo krajši kulturni program.

Vijudno vabljeni!
Društvo krajanov Dešen - DŠN

FOLKLORNA SKUPINA
DRUŠTVA UPOKOJENCEV MORAVČE

VPISUJE NOVE ČLANE

GSM 031 634 377

Lepo vabljeni!

Mali oglas

Potrebujem pomoč mlajšega upokojenca ali upokojenke za vzdrževanje hiše z okolico v Moravčah.

Telefon: 051 631 093

Mali oglas

Prodamo **rojave** in **bele jarkice** - mlade kokoši pred nesnostjo ter **grahaste** in **štajerske kopune** - kastirane petelinčke. Brezplačna dostava v Krtino ali Moravče, po dogovoru možna dostava tudi na dom.

Kmetija Šraj, Poljčane, Naročila: 031 751 675

DRUŠTVO ROKODELCEV –
ROKODELSKI CENTER MORAVČE

vabi na

VELIKONOČNO RAZSTAVO,

od petka, 5. aprila do nedelje, 7. aprila
v Boljkovi galeriji nad knjižnico (Vegova 7).

Poleg ogleda razstavljenih del članic in članov društva, si bodo obiskovalci lahko ogledali prikaze izdelave različno okrašenih pirhov, butaric in rož iz krep papirja.

Na prodaj bodo izvorno narejene butarice, košarice, pisani šopki iz krep papirja, prti in velikonočne voščilnice.

Razstavo bomo odprli v petek 5. aprila ob 17. uri,
v soboto bo odprta od 9. do 18. ure,
v nedeljo pa od 9. do 17. ure.

Dobrodošli!

DKLimbarskaGora

vabi na tradicionalno prireditev

32. POHOD PO NAGELJ NA LIMBARSKO GORO

ki bo v nedeljo, 29. marca 2020

Za najbolj zgodnje ob 9. uri **MAŠA**
v cerkvi sv. Valentina

Ob 11. uri **KULTURNI PROGRAM**

Za zabavo bo skrbel
Ansambel NALET

Generalni sponzor Nissan Krulc Moravče

Pridite po svoj nageljček
in preživite zadnjo nedeljo v marcu
v prijetnem druženju v naravi in med prijatelji!

**ČEBELARSKO DRUŠTVO
MORAVČE**

v sodelovanju s

ČEBELARSKO ZVEZO SLOVENIJE

vabi na

DAN ODPRTIH VRAT,

ki bo v petek,
24. aprila 2020, od 9.30. do 12.30
v Čebelarskem domu v Zalogu 25 a.

Vljudno vabljeni!

DRUŠTVO LIPA DOMŽALE
Univerza za tretje življensko obdobje

Vabimo vas na

KULTURNO-GLASBENI VEČER DRUŠTVA LIPA,

ki bo v Kulturnem domu Moravče
v petek, 3. aprila 2020, ob 19.00.

V programu bodo sodelovali:
citarke in kitaristi Društva Lipa,
recitatorke literarnega krožka in
Mešani pevski zbor Občine Moravče

Veselimo se vašega obiska!

DRUŠTVO UPOKOJENCEV MORAVČE

vabi na

ZBOR ČLANOV,

v petek, 20. marca 2020, ob 14.30
v gostišče Peterka,
Peterka Marija, s. p. Drtija.

Vašo prisotnost, prosim, potrdite na
GSM 031 634 377 do 18. marca.

Vljudno vabljeni!
Upravni odbor

Očesna optika Martin Krhlikar s.p.

Trg svobode 2, Moravče
01 723 28 22; 040 709 232
Od ponedeljka do petka
Od 8.00 do 12.00 in
od 15.00 do 19.00

BORIS KOPITAR
SVETUJE

**PREVERITE SLUH IN
POSKRIBITE ZANJ**

**POKLIČITE
ZA TERMIN
059 044 055**

BREZPLAČNO
PREVERJANJE
SLUHA IN TESTIRANJE
SLUŠNIH APARATOV
BTC LJUBLJANA

OBIŠČITE AUDIOBM
AUDIOBM.SI SLUŠNI CENTRI

Se vam je z leti v arhivu
nabralo večje število DVD -jev,
CD-jev, video ali avdio kaset?

**PRESNEMAVANJE
KASET IN DVD-jev NA USB!**
POKLIČITE 051 677 652

www.video-jpl.com
Jože Lazar,
Prelog, Prečna pot 6
1230 Domžale

Za vas presnememo DVD-je, CD-je, video ali avdio kasete (DVD-video, CD-avdio, S-VHS, VHS, VHS-C, mini DV, Video8, Hi8, Digital8 in avdio kasete) v računalniški format (na DVD, na USB ključek ali zunanji disk). Cena za 1 uro presnetega materiala iz ene kasete je 5€. Ne dovolite, da vaše posnetke pozvozi čas!

Pri Jurku
GOSTILNA IN PICERIJA

**DOSTAVA
HRANE
NA DOM**

tel.: 01 723 28 83
gsm: 040 144 783

Trg Svobode 15, 1251 Moravče
<https://www.facebook.com/PicrijapriJurku>

BARVE LAKI PIRC

NOVA TRGOVINA ZA DOM

Sončna ulica 1a, Domžale - Vir
NASPROTI TRGOVINE HOFER
051 647 602

ODPRTO ŽE OD 6. URE
BARVE, AVTOLAKI, ČISTILA ...

 3M **TEKNOS** **ALCEA C.A.R.F.I.T**

- brezplačna kontrola vida
- korekcijska očala
- sončna očala
- športna očala
- kontaktne leče

OK
optika
KRHLIKAR

Očesna optika Krhlikar
Trg svobode 2, 1251 Moravče
T: 01 723 28 22, M: 040 709 232
optika.krhlikar.pe@gmail.com
www.optika-krhlikar.si

Innovation that excites

NOVO PRI NISSAN KRULC

SKLEPANJE ZAVAROVANJ

- novo zavarovanje
- podaljšanje
- za vsa vozila

Kontaktna oseba: URŠA REMS BROADAR
Tel: 01/7231-200, 031-362-397
Email: ursa.rems@nissan-krulc.si

NUDIMO TUDI

CENITEV KASKO ŠKOD IN KAROSERIJSKA POPRAVILA

- vse znamke vozil
- vse zavarovalnice

Innovation that excites

NISSAN INTELLIGENT MOBILITY

NISSAN MICRA N-CONNECTA

- Avtomatska klimatska naprava
- Inteligentni ključ
- Usnjen volanski obroč
- Parkirni senzorji zadaj
- Navigacija NissanConnect

0% OBRETNOSTNA MERA | **5 LET JAMSTVA** | **4 ZIMSKE PNEVMATIKE**

KRULC
ZE 30 LET POOLASČENI SERVISER
VOZIL NISSAN

KRULC d.o.o.
Cesta heroja Vasje 8, 1251 Moravče
Delovni čas 08-18, sobota 08-12.
Tel: 01 723 12 00 www.nissan-krulc.si

Kombinirana poraba goriva: 5,1 – 3,2 l/100 km. Emisije CO₂: 115 – 85 g/km. Emisijska stopnja: Euro 6b. Emisije NO_x: 0,0272 – 0,041 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,00011 g/km. Št. delcev: (x1011): 0,08. Opljivkov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov.

*Velja ob nakupu vozila Nissan Micra preko Nissan Financiranja za obdobje 12 mesecev v primeru akcije 50/50. Akcija upošteva 50% polog ter odkupni obrok v višini 50% po preteku enega leta brezobrestnega financiranja. **Brezplačno 5-letno jamstvo velja ob nakupu novega osebnega vozila Nissan MICRA z Nissan Financiranjem. 5 let jamstva obsega 5 letna tkovarska garancije ter podaljšano jamstvo za 4., 5. leto po programu "As new" oz. za 160.000 km, karkoli se zgodi prej. ***Do 4 zimskih pnevmatik, je kupec upravičen ob nakupu vozila Nissan MICRA in velja z akcijo CashPlan z Nissan Financiranjem. Akcija velja do 31. 3. 2020. Nissan si pridružuje pravico, da predčasno zaključi akcijo ali jo podaljša. Slike so simbolične. Pooblaščen uvoznik: Renault Nissan Slovenija, d.o.o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana.

PEPLAST

Brizganje plastičnih mas - PVC ograje - Rolete - Žaluzije - Tende - Komarniki - Garažna vrata

ALU – PVC VRATA IN OKNA

Bogat izbor vhodnih vrat!

Branko Peterka s.p.
Štandrova 9a,
1251, Moravče, Slovenija
Tel: 01/ 7232 - 868
Gsm: 041/ 753 - 617
info@peplast.si

www.peplast.si

Avtohiša Vesel

Martin Vesel s.p.

SERVIS

Češnjice 16b
1251 Moravče

t. 01 72 31 032
g. 041 687 336

- Priprava vozil za tehnični pregled
- Servisne storitve za vozila vseh znamk
- Brezplačno nadomestno vozilo
- Kleparska dela
- Delovni čas pon - pet od 8h - 18h

www.avtohisavesel.si

TV - INTERNET

Slovenski in tuji TV programi z Limbarske gore in Krvavca - Kržišča. Brezžično do objekta!

UGODNA CENA!

- TV ali INTERNET od 15€ / mesec
- Najbolj gledani kabelski programi s SLO podnapisi, tudi v HD
- INTERNET in IPTV signal tudi s kamniškega gradu, Ambroža, Vel. Planine, Zg. Javoršice, PD Moravče, Lukovice, Peč pri Mor., Slivne, zasav. gore,...

040 997 007 **Novo! v naši shemi tudi ATV Litija.**

www.zvezdatv.si
www.gorosan.com

Zvezda TV
10 let

NUDIMO VAM ZANESLJIV SERVIS TV IN AV TEHNIKE

VRATA JERMAN

PRODAJA IN MONTAŽA

MARKO JERMAN s.p.

gsm.: 041 387 111
e-mail: mare.jerman@gmail.com
www: montaza-jerman.net

lipbled. **HOPPE** **GARANT**
Toren für Ihr Zuhause

izmere • svetovanje • prodaja • montaža • servis